

Okladka tymczasowa.

JULIUSZ HR. OSTROWSKI.

KSIEGA HERBOWA RODÓW POLSKICH

Zeszyt VIII.

WARSZAWA.

SKŁAD GŁÓWNY KSIĘGARNIA ANTYKWARSKA

B. BOLCEWICZA.

Plac Saski Nr. 5.

DRUK JÓZEFA SIKORSKIEGO, WARECKA № 14.

1899.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE PRENUMERATY NA DALSZE ZESZYTY.

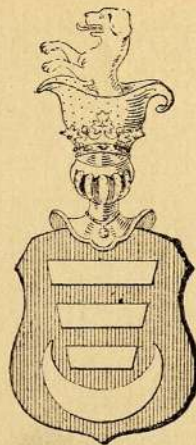
br. 29984

Дозволено Цензурою
Варшава, 20 Декабря 1899 г.

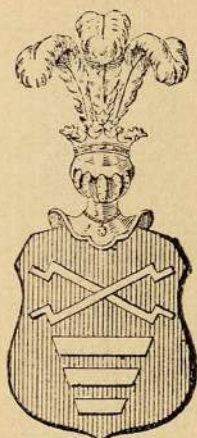
KORCZAK V.

— 1446 —

KORCZAK VI.

— 1447 —

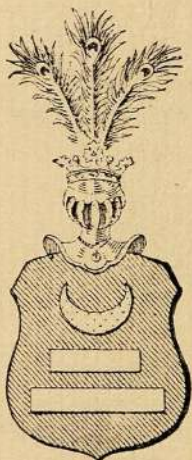
KORCZAK VII.

— 1448 —

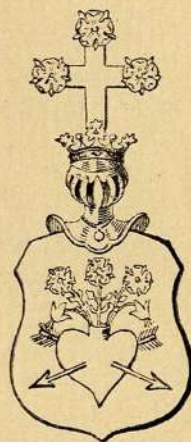
KORCZAK VIII.

— 1449 —

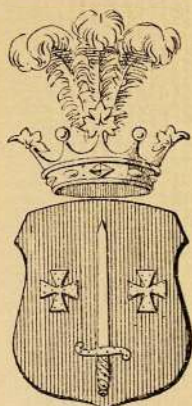
KORCZYK.

— 1450 —

KORCZYŃSKI.

— 1451 —

KORD.

— 1452 —

KORDYSZ.

— 1453 —

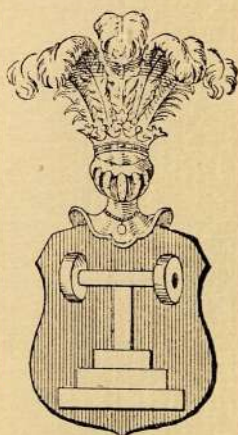
KORF, (*Korff*, *Corf*).

— 1454 —

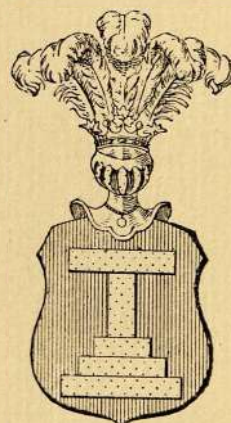
KORN, Korń.

— 1455 —

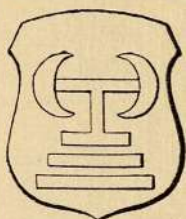
KORNIC I, Kornicz, Kurnicz.

— 1456 —

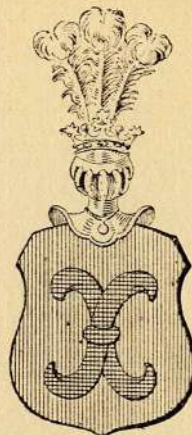
KORNIC II.

— 1457 —

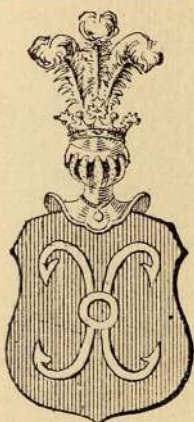
KORNIC III.

— 1458 —

KORSAK I.

— 1459 —

KORSAK II.

— 1460 —

KORSAK III.

— 1461 —

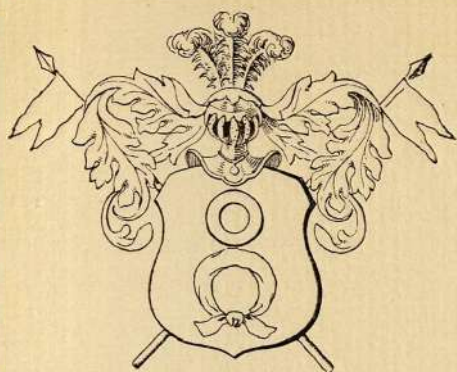
KORSAK IV cz. Gozdawa odm.

— 1462 —

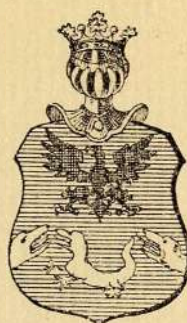
KORSAK V cz. Lis odm.

— 1463 —

KORT, (*Korth*) cz. Nałęcz odm.

— 1464 —

KORTICZELA, (*Corticella*).

— 1465 —

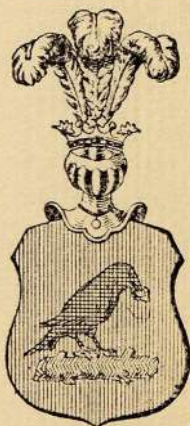
KORTUM I.

— 1466 —

KORTUM II.

— 1467 —

KORWIN I cz. Ślepowron odm.

— 1468 —

KORWIN II.

— 1469 —

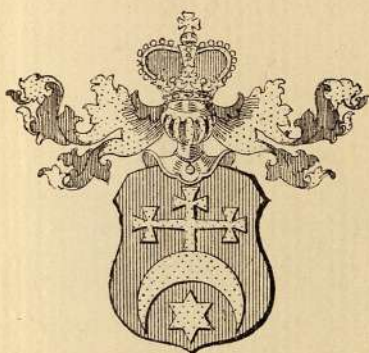
KORWIN III.

— 1470 —

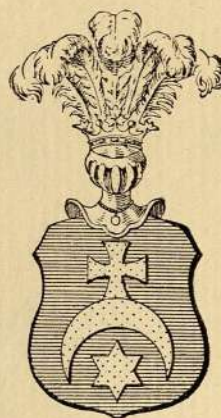
KORYATOWICZ-KURCEWICZ Książę.

— 1471 —

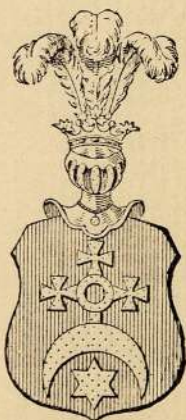
KORYBUT I.

— 1472 —

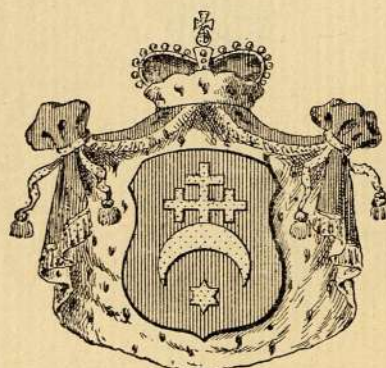
KORYBUT II.

— 1473 —

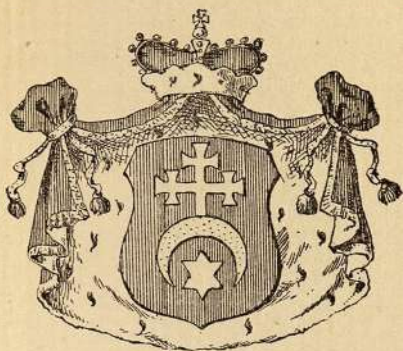
KORYBUT III.

— 1474 —

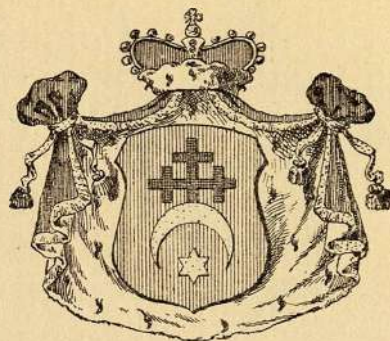
KORYBUT IV.

— 1475 —

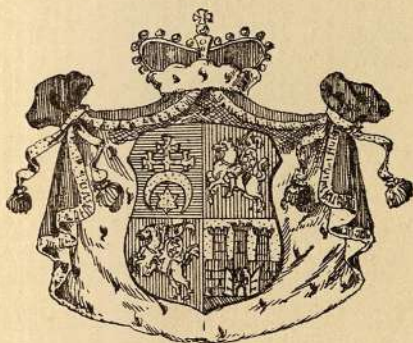
KORYBUT V, Książę.

— 1476 —

KORYBUT VI.

— 1477 —

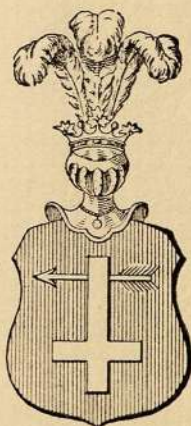
KORYBUT VII.

— 1478 —

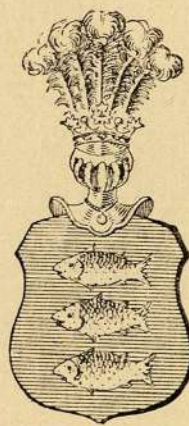
KORYTOWSKI Hrabia cz. Mora odm.

— 1479 —

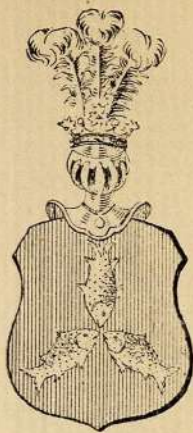
KORYZNA.

— 1480 —

KORZBOK, Korzbog, Korzbach. (*Cordebok*).

— 1481 —

KORZBOK II.

-- 1482 --

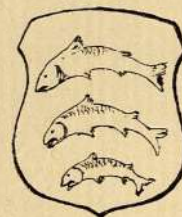
KORZBOK III.

— 1483 —

KORZBOK IV.

— 1484 —

KORZBOK V.

— 1485 —

KOS.

— 1486 —

KOS II.

— 1487 —

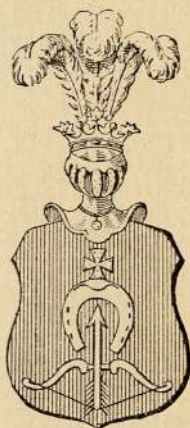
KOSA.

— 1488 —

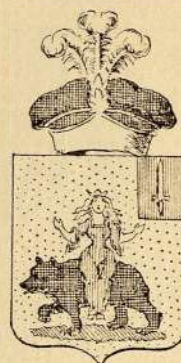
KOSAKOWSKI Hrabia cz. Ślepowron odm.

— 1489 —

KOSARZEWSKI cz. Łuk odm.

— 1490 —

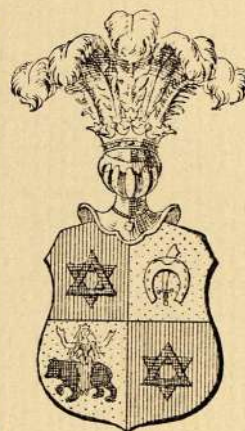
KOSIŃSKI I cz. Rawa odm.

— 1491 —

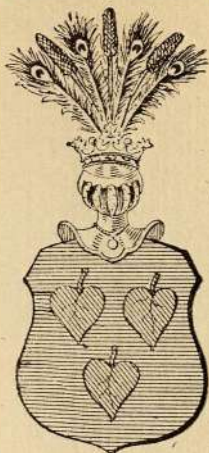
KOSIŃSKI II cz. Zagłoba, Zdan.

— 1492 —

KOSIŃSKI Baron cz. Rawicz odm.

— 1493 —

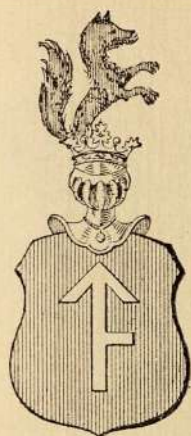
KOSKUL, (*Koschkull*).

— 1494 —

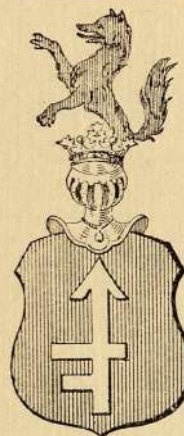
KOSMAS, (*Cosmas*).

— 1495 —

KOSMOWSKI I cz. Lis odm.

— 1496 —

KOSMOWSKI II cz. Lis odm.

— 1497 —

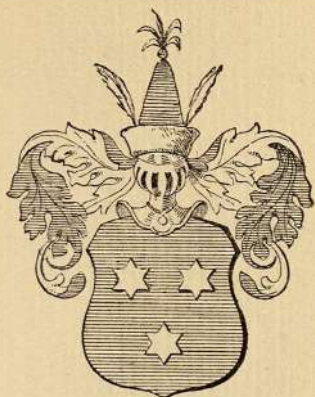
KOSOW I cz. Swierczek odm.

— 1498 —

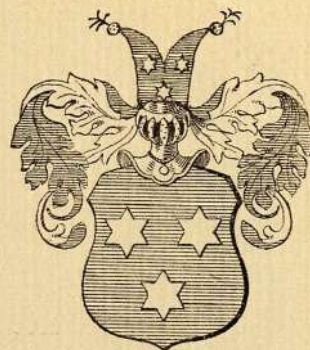
KOSOW II.

— 1499 —

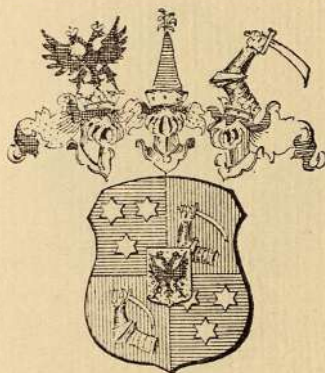
KOSPOT I, Kospoth, Rosput.

— 1500 —

KOSPOT II.

— 1501 —

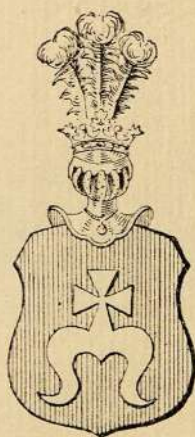
KOSPOT III.

— 1502 —

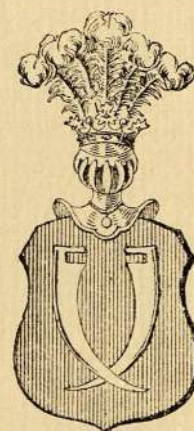
KOSTROWIEC I.

— 1503 —

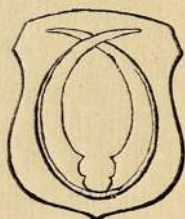
KOSTROWIEC II.

— 1504 —

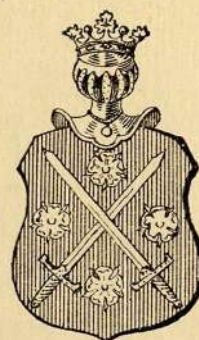
KOSY I, Wilcze Kosy.

— 1505 —

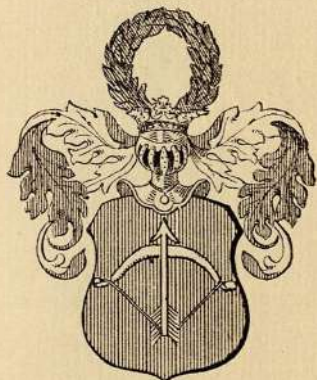
KOSY II.

— 1506 —

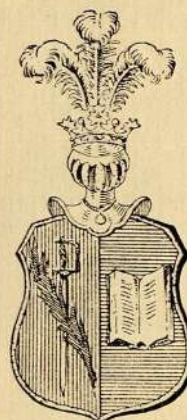
KOSZCZYC, Koszczycz.

— 1507 —

KOSZYCKI, (*Koschitzky*).

— 1508 —

KOŚCIELEC.

— 1509 —

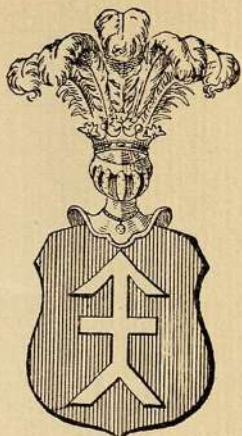
KOŚCIELSKI cz. Jastrzębiec odm.

— 1510 —

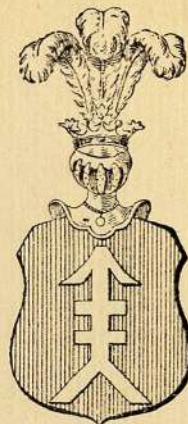
KOŚCIESZA, Strzegonia.

— 1511 —

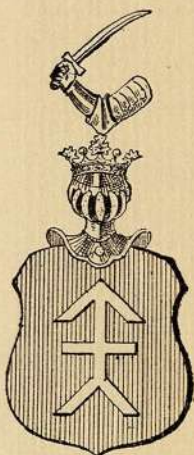
KOŚCIESZA II.

— 1512 —

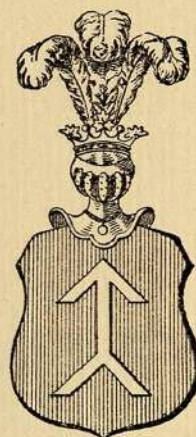
KOŚCIESZA III.

— 1513 —

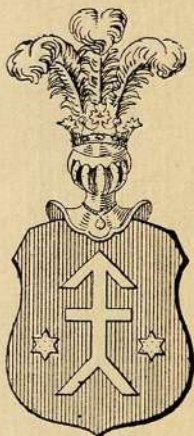
KOŚCIESZA IV.

— 1514 —

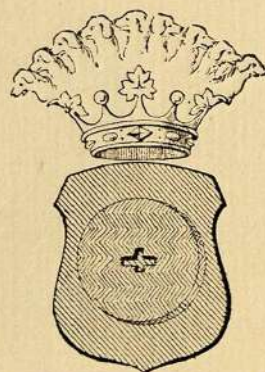
KOŚCIESZA V wcięta.

— 1515 —

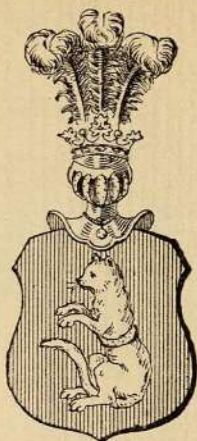
KOŚCIESZA VI światła.

— 1516 —

KOŚCIESZA-KUSZABA.

— 1517 —

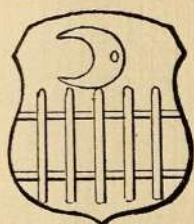
KOT.

— 1518 —

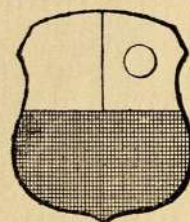
KOTARSKI.

— 1519 —

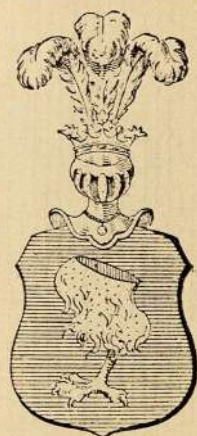
KOTARPSKI.

— 1520 —

KOTARPSKI.

— 1521 —

KOTULIŃSKI I cz. Kopacz odm.

— 1522 —

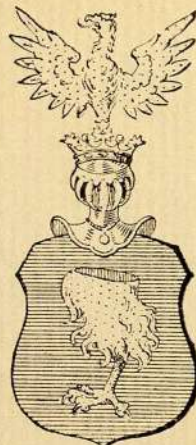
KOTULIŃSKI II.

— 1523 —

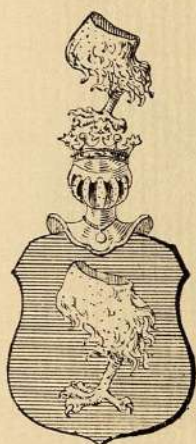
KOTULIŃSKI III.

— 1524 —

KOTULIŃSKI IV.

— 1525 —

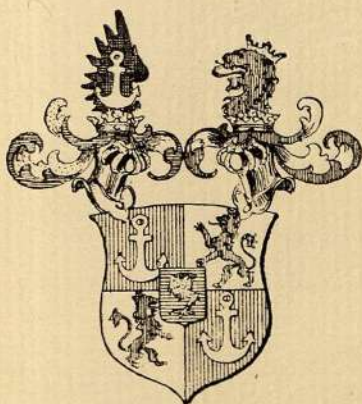
KOTULIŃSKI V.

— 1526 —

KOTULIŃSKI VI.

— 1527 —

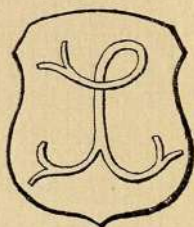
KOTULIŃSKI VII.

— 1528 —

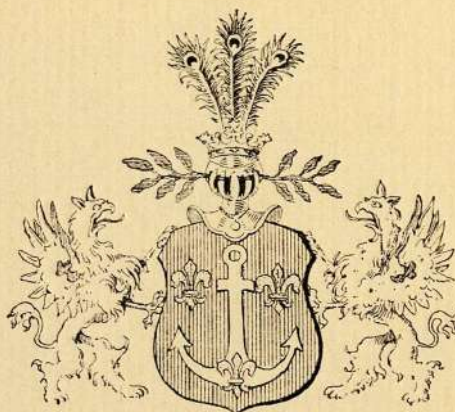
KOTWICA I.

— 1529 —

KOTWICA II.

— 1530 —

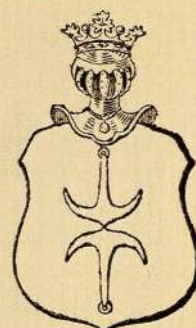
KOTWICA III.

— 1531 —

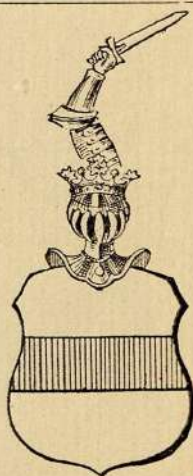
KOTWICA IV.

— 1532 —

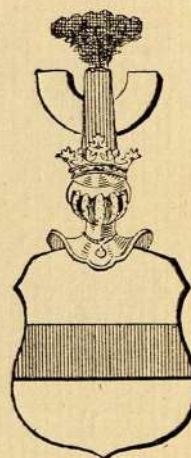
KOTWICE związane.

— 1533 —

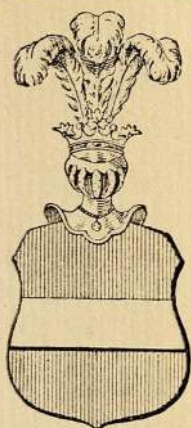
KOTWICZ, Kotwic, (*Kottwitz*).

— 1534 —

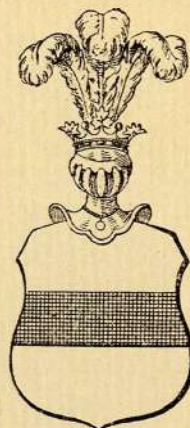
KOTWICZ II.

— 1535 —

KOTWICZ III.

— 1536 —

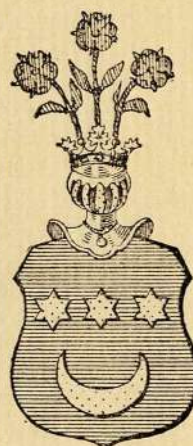
KOTWICZ IV.

— 1537 —

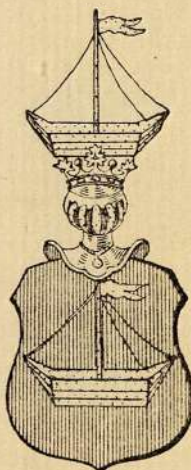
KOWAL.

— 1538 —

KOWALEK, (*Kowalck*).

— 1539 —

KOWALSKI cz. Korab odm.

— 1540 —

KOWNIA, Kowinia, Rownia.

— 1541 —

KOWNIA II.

— 1542 —

KOWNIA III.

— 1543 —

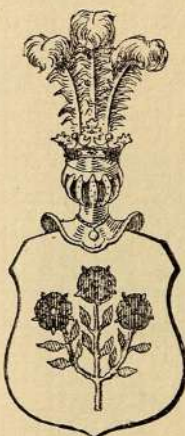
KOZEL I, (*Cosel*).

— 1544 —

KOZEL II.

— 1545 —

KOZICZKOWSKI I.

— 1546 —

KOZICZKOWSKI II.

— 1547 —

KOZICZKOWSKI III.

— 1548 —

KOZIEBRODZKI Hrabia cz. Jastrzębiec odm.

— 1549 —

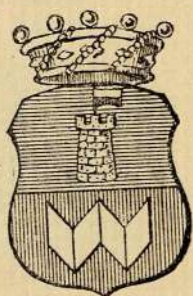
KOZIEŁ I.

— 1550 —

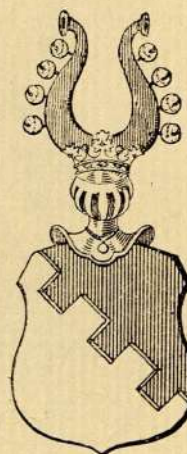
KOZIEŁ II.

— 1551 —

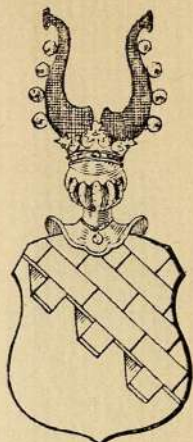
KOZIETULSKI Baron cz. Abdank odm.

— 1552 —

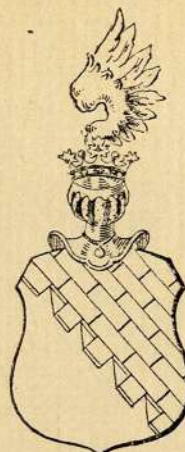
KOZŁOWSKI I.

— 1553 —

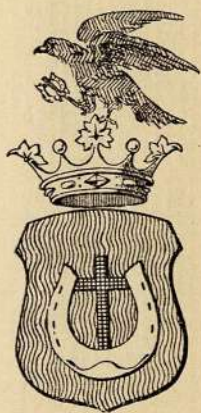
KOZŁOWSKI II.

— 1554 —

KOZŁOWSKI III.

— 1555 —

KOZŁOWSKI IV.

— 1556 —

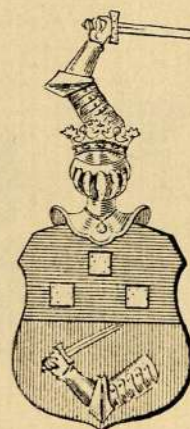
KOZUBEK.

— 1557 —

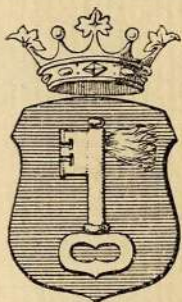
KOŹLAKOWSKI cz. Jelita odm.

— 1558 —

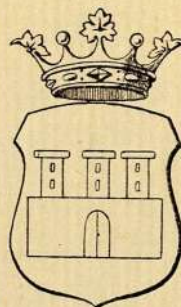
KRAJEWSKI.

— 1559 —

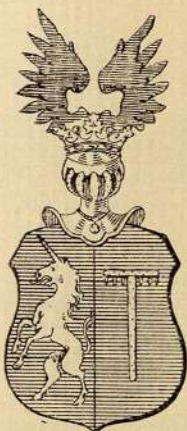
KRAJEWSKI cz. Jasińczyk odm.

— 1560 —

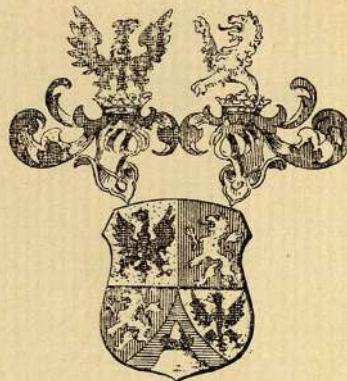
KRAKOWCZYK.

— 1561 —

KRAKOWIECKI, Krok, (*Kruckow*).

— 1562 —

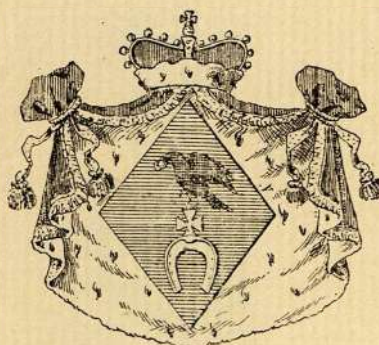
KRANCBERG, (*Kranzberg*).

— 1563 —

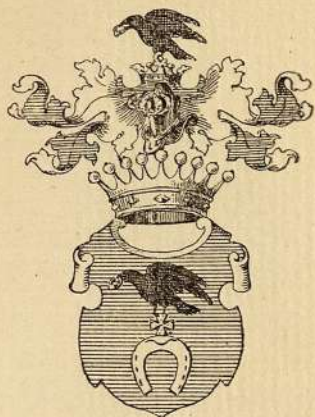
KRASICKI Hrabia cz. Rogala odm.

— 1564 —

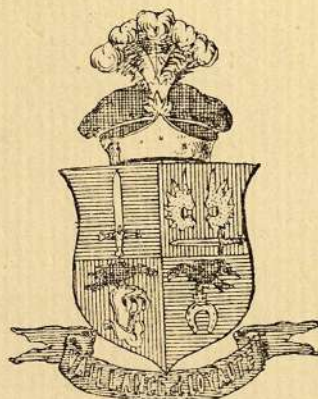
KRASIŃSKA Księżna cz. Ślepowron odm.

— 1565 —

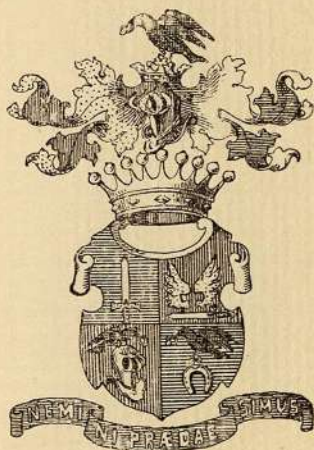
KRASIŃSKI I Hrabia cz. Ślepowron odm.

— 1566 —

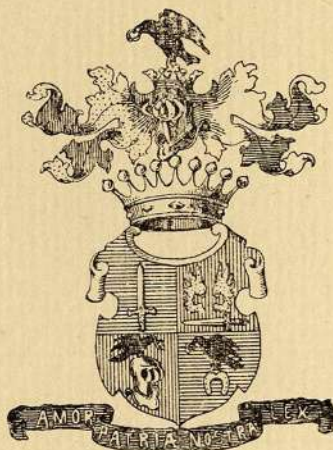
KRASIŃSKI II Hrabia.

— 1567 —

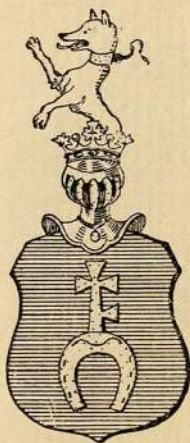
KRASIŃSKI III Hrabia.

— 1568 —

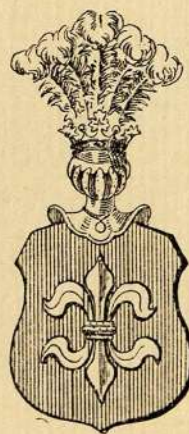
KRASIŃSKI IV Hrabia.

— 1569 —

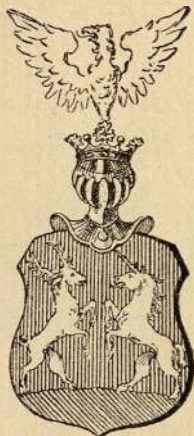
KRASNODEBSKI cz. Pobóg odm.

— 1570 —

KRAŚNIEWSKI cz. Gozdawa odm.

— 1571 —

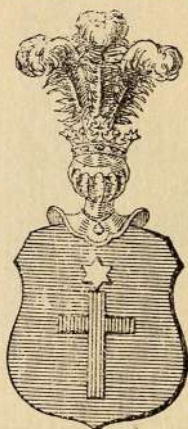
KRAUS, (*Krauss*), cz. Fok (*Fock*).

— 1572 —

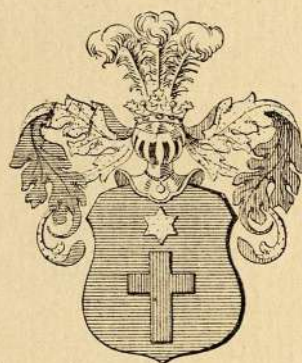
KRAUS Baron.

— 1573 —

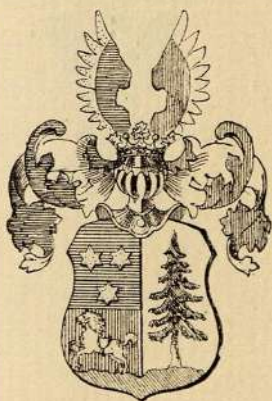
KRAUZE I.

— 1574 —

KRAUZE II.

— 1575 —

KRAUZE III.

— 1576 —

KRAUZE IV.

— 1577 —

KRAUZE V.

— 1578 —

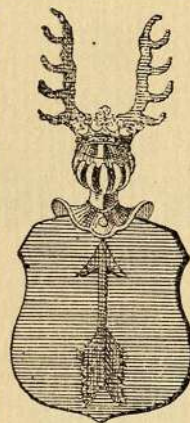
KRAUZE VI.

— 1579 —

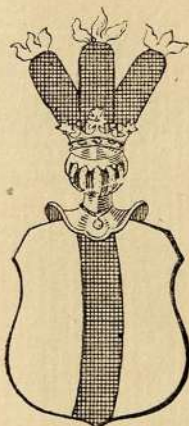
KRECZYK I, Kreczyński, (*Kretzig*).

— 1580 —

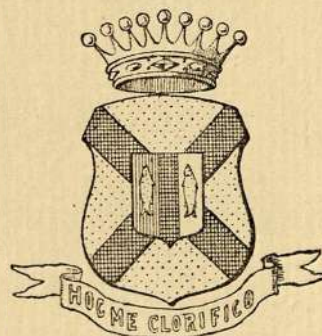
KRECZYK II.

— 1581 —

KREJC I, Krajc, (*Creutz, Creytzen*).

— 1582 —

KREJC II Hrabia.

— 1583 —

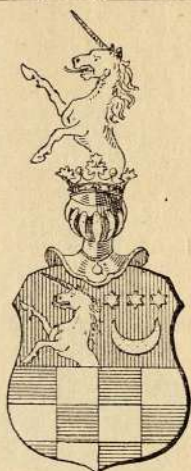
KREJC III.

— 1584 —

KREKWICZ, (*Kreckwitz*).

— 1585 —

KRECKI, (*Krenski, Krenski*).

— 1586 —

KREŃSKI Hrabia cz. Nadelwicz odm.

— 1587 —

KROJE I.

— 1588 —

KROJE II.

— 1589 —

KROJE III.

— 1590 —

KROJE IV.

— 1591 —

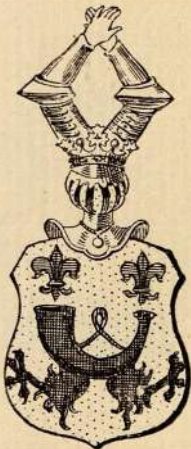
KROKOWSKI I, Krukowski, (*Krockow*).

— 1592 —

KROKOWSKI II.

— 1593 —

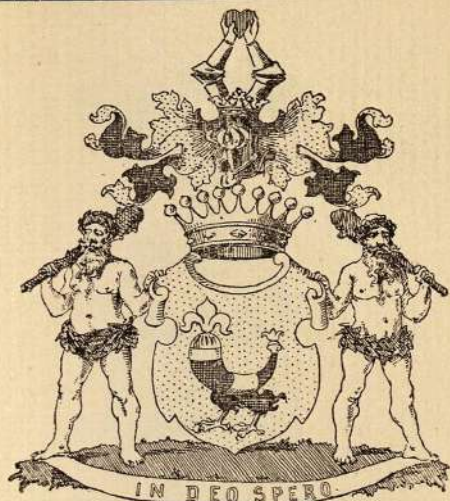
KROKOWSKI III.

— 1594 —

KROKOWSKI IV.

— 1595 —

KROKOWSKI V.

— 1596 —

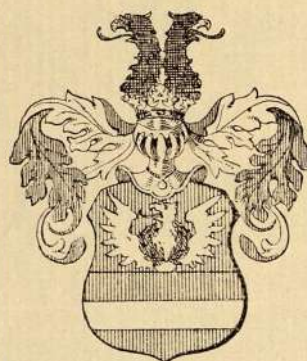
KROKOWSKI VI.

— 1597 —

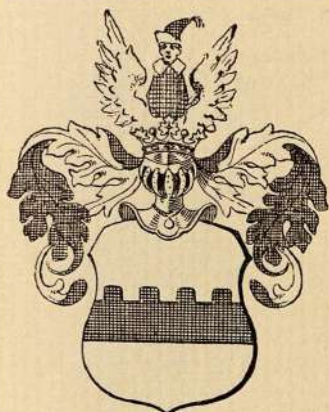
KROMER I, (*Cromer*).

— 1598 —

KROMER II.

— 1599 —

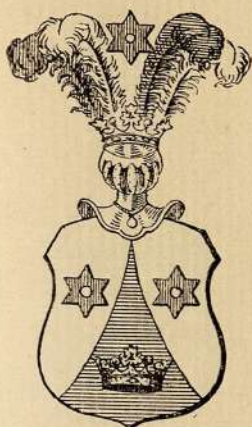
KROMNO, (*Kromenau, Krummenau*).

— 1600 —

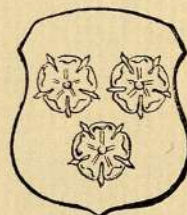
KRONENBERG.

— 1601 —

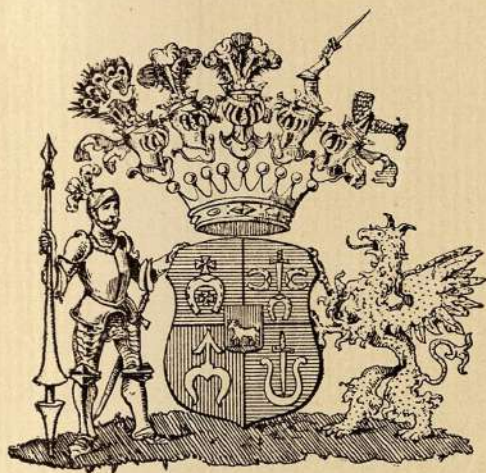
KRONWALD, Kronfeld.

— 1602 —

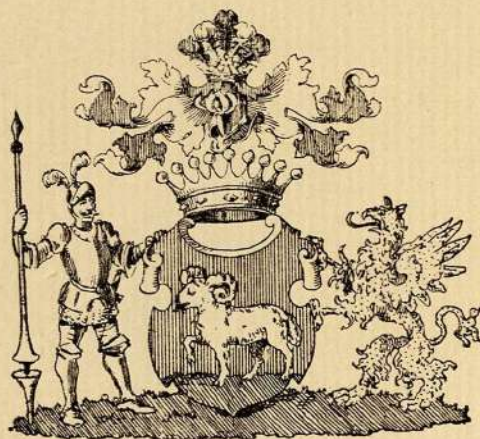
KROPIWA.

— 1603 —

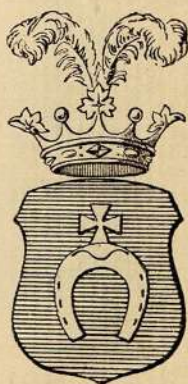
KROSNOWSKI I Hrabia cz. Junosza odm.

— 1604 —

KROSNOWSKI II Hrabia cz. Junosza odm.

— 1605 —

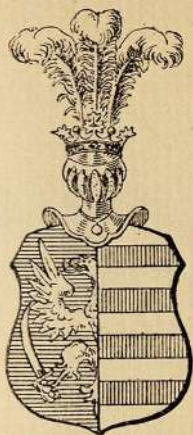
KROSNOWSKI III cz. Lubicz odm.

— 1606 —

KROSTA, Krosten, (*Krösten, Krössel*).

— 1607 —

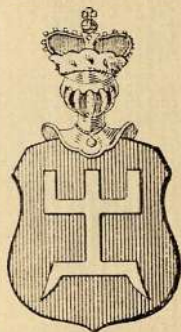
KRÓŁODAR.

— 1608 —

KRÓLIKOWSKI cz. Poraj odm.

— 1609 —

KROSZYŃSKI, Lichtarz, Widły.

— 1610 —

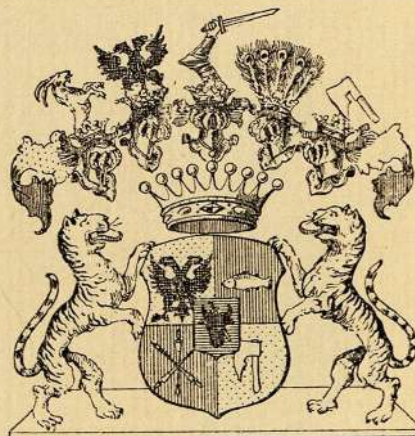
KRUKOWSKI I cz. Ślepowron odm.

— 1611 —

KRUKOWSKI II.

— 1612 —

KRUKOWIECKI Hrabia cz. Pomian odm.

— 1613 —

KRUMES I, (*Krummes*).

— 1614 —

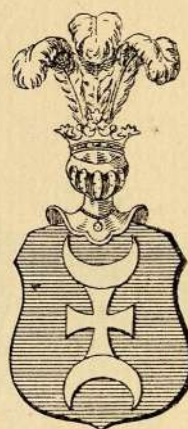
KRUMES II.

— 1615 —

KRUMES III.

— 1616 —

KRUNIEWICZ.

— 1617 —

KRUPICKI, (*Krupitzki*).

— 1618 —

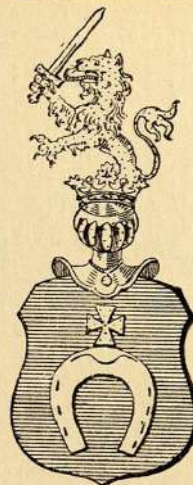
KRUPKA, Krupek.

— 1619 —

KRUPOCKI I.

— 1620 —

KRUPOCKI II.

— 1621 —

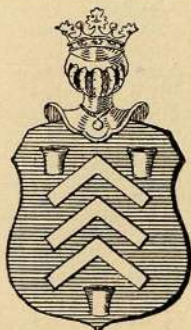
KRUSZOWSKI.

— 1622 —

KRUTTA, (*Crutta*).

— 1623 —

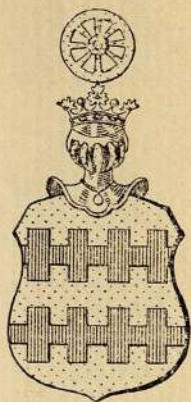
KRUZER, (*Croser, Croeser*).

— 1624 —

KRYBELLI, (*Cribelli*).

— 1625 —

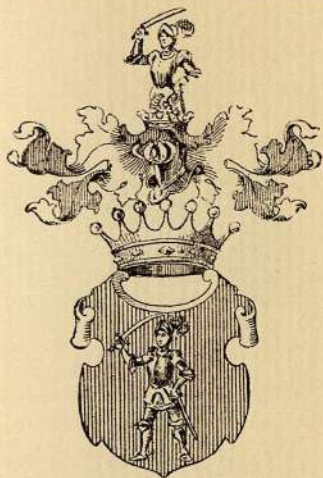
KRYDENER I, (*Crüdener*).

— 1626 —

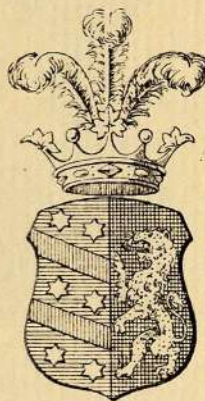
KRYDENER II.

— 1627 —

KRYG, (*Krieg*).

— 1628 —

KRYGEL, (*Krügel*).

— 1629 —

KRYGER I, Krygier, (*Krieger*).

— 1630 —

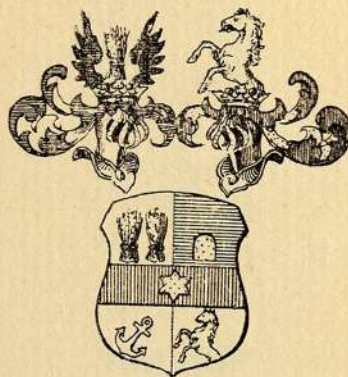
KRYGER II.

— 1631 —

KRYGSHABER I. (*Kriegshaber*).

— 1632 —

KRYGSHABER II.

— 1633 —

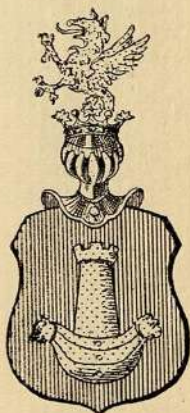
KRYGSTEIN, (*Kriegstein*).

— 1634 —

KRYNICKI I cz. Korczak odm.

— 1635 —

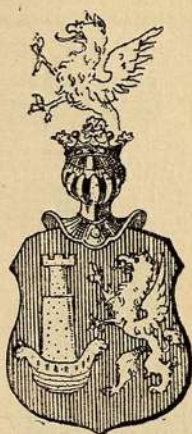
KRYNICKI II.

— 1636 —

KRYNICKI III.

— 1637 —

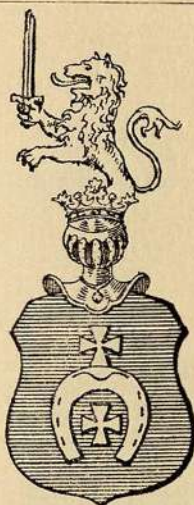
KRYNICKI IV.

— 1638 —

KRYWECZKI.

— 1639 —

KRZANOWSKI cz. Lubicz odm.

— 1640 —

KRZCZONOWICZ cz. Szeliga odm.

— 1641 —

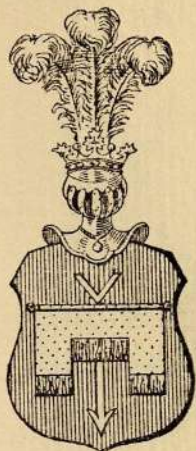
KRZECZUNOWICZ.

— 1642 —

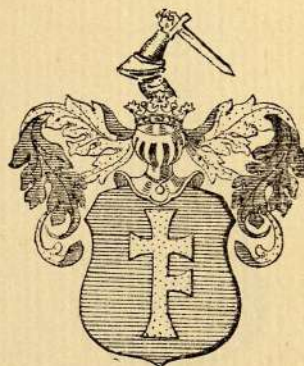
KRZYCZEWSKI I cz. Radwan odm.

— 1643 —

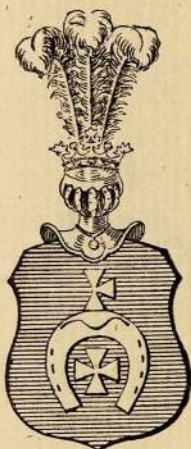
KRZYCZEWSKI II.

— 1644 —

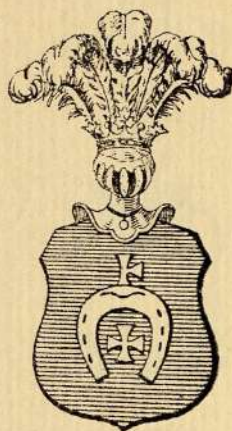
KRZYSZTAŁOWICZ.

— 1645 —

KRZYWDA I.

— 1646 —

KRZYWDA II.

— 1647 —

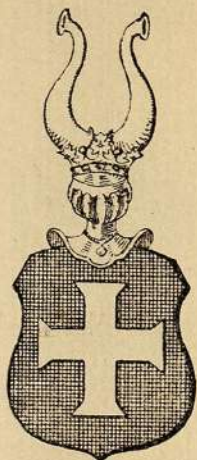
KRZYWICKI cz. Masalski odm.

— 1648 —

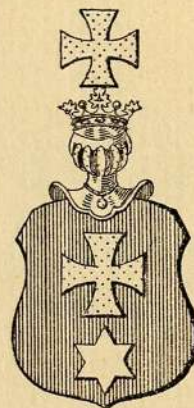
KRZYŻ I.

— 1649 —

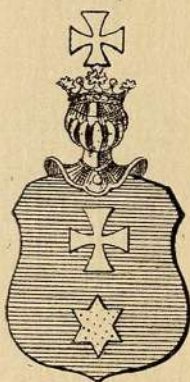
KRZYŻ II.

— 1650 —

KRZYŻ III, Kruczyn.

— 1651 —

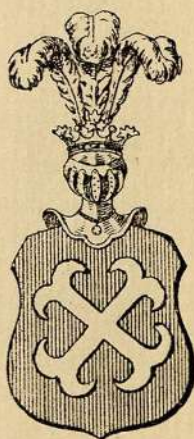
KRZYŻ IV.

— 1652 —

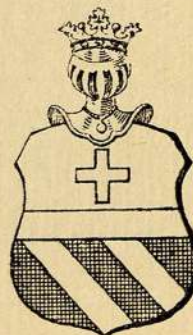
KRZYŻ V.

— 1653 —

KRZYŻ VI, Tryumf.

— 1654 —

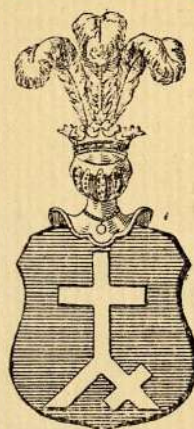
KRZYŻ VII.

— 1655 —

KRZYŻ VIII.

— 1656 —

KRZYŻ IX.

— 1657 —

KRZYŻ złamany.

— 1658 —

KRZYŻAK.

— 1659 —

KRZYŻANOWSKI I.

— 1660 —

KRZYŻANOWSKI II.

— 1661 —

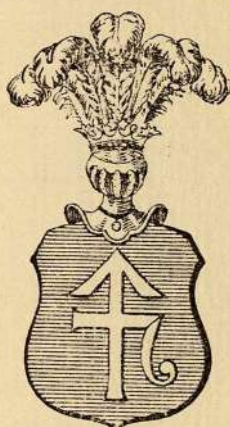
KRZYŻAŃSKI cz. Juńczyk odm.

— 1662 —

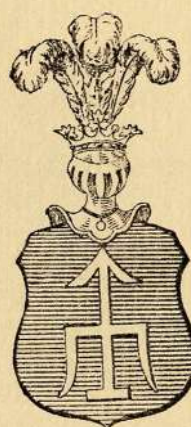
KRZYŻORÓŻ.

— 1663 —

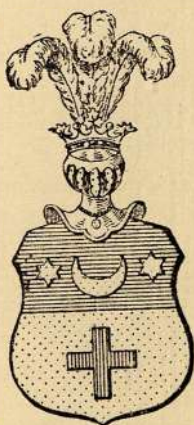
KRZYŻOSTRZAŁ I.

— 1664 —

KRZYŻOSTRZAŁ II.

— 1665 —

KRZYŻOWIEC.

— 1666 —

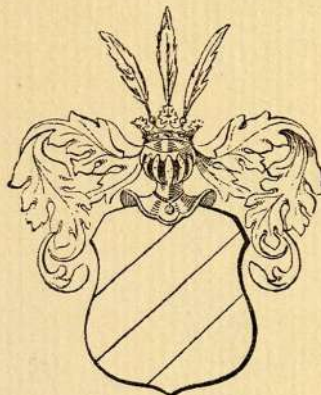
KUBIN, Struś.

— 1667 —

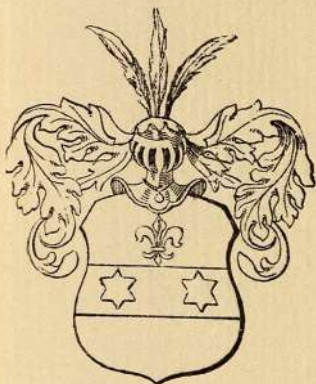
KUBLICKI, Pietuch.

— 1668 —

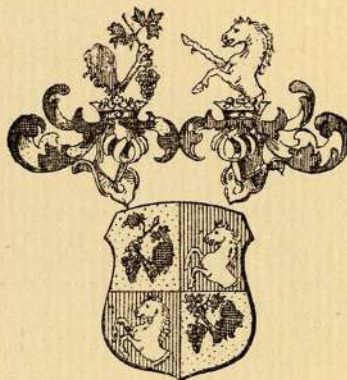
KUCZBORSKI I, (*Kutzborski*).

— 1669 —

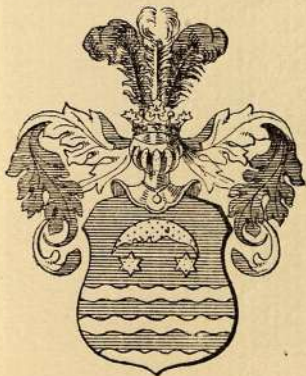
KUCZBORSKI II.

— 1670 —

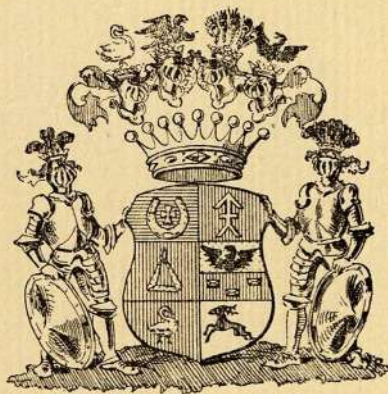
KUCZERA.

— 1671 —

KUCZKOWSKI.

— 1672 —

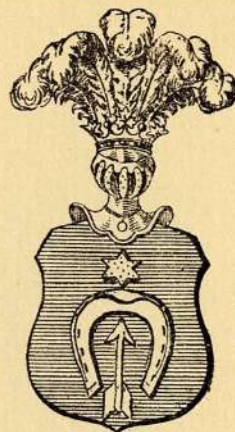
KUCZKOWSKI Hrabia cz. Jastrzębiec odm.

— 1673 —

KUDREWICZ.

— 1674 —

KUDRYS.

— 1675 —

KUJAWA.

— 1676 —

KUJAWSKI cz. Rawa odm.

— 1677 —

KUJK, (*Kuicke, Kuycke*).

— 1678 —

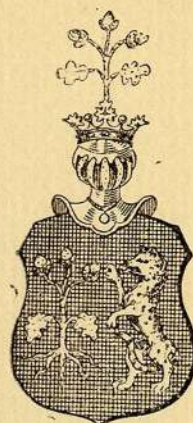
KUKSZ.

— 1679 —

KULIKOWSKI.

— 1680 —

KULMIŃSKI.

— 1681 —

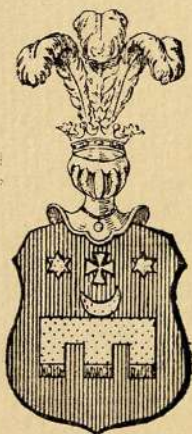
KULPIŃSKI.

— 1682 —

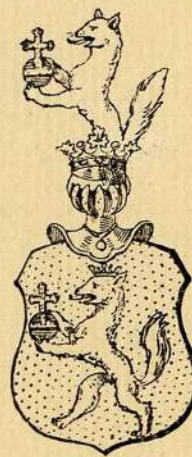
KULAK.

— 1683 —

KULAKOWSKI.

— 1684 —

KUNA I.

— 1685 —

KORCZAK VII cz. Abszlang, Jelec lub Łopot odm. — W polu czerwonym — pod dwoma jęlcami ukośnie skrzyżowanymi, trzy srebrne wręby ku dołowi zmniejszające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Łopotom, Siliczom i Wytyzom na Litwie. *Kojał.; Nies.*

KORCZAK VIII. — W polu czerwonym — pod dwiema klamrami szpicami do siebie ukośnie skrzyżowanymi, trzy srebrne wręby ku dołowi zmniejszające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana prawdopodobnie poprzedniego, podana przez Dra Piekosińskiego jako herb z Kobrynia u Kojałowicza. *Piek. 228. tabl. I. Nr. 18.*

KORCZYK. — W polu zielonym — pod barkiem złotego półksiężyca — dwie poprzeczne belki czy wręby srebrne równoległe: wyższa krótsza, niższa dłuższa. Nad hełmem w koronie trzy pióra pawie. Nadany Kacprowi Korytyńskiemu przez Stanisława Augusta, króla polskiego r. 1775. *Vol. Leg. VIII f. 679. Dyplom u rodziny.*

KORCZYŃSKI. — W polu barwy niewiadomej — serce z którego wykwitują trzy róże na gałązkach z liśćmi między dwiema polnemi liliami na strony zwieszonymi — przebite na krzyż ukośnie do dołu dwiema strzałami. Nad hełmem w koronie krzyż, którego trzy końce górne różą (każdy sobie) przykryte. Są w Galicyi Korczyńscy herbu Łopotycz — niewiadomo czy ci sami. *Z panegiryku XVIII stulecia u WP. Bisiera; Bork.*

KORD. — W polu czerwonym — między dwoma krzyżami kawalerskimi złotymi miecz ostrzem do góry. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany Józefowi Mrowińskiemu, majorowi czwartego pułku piechoty wojsk polskich 18 Września r. 1821. *Dziennik praw; oryg. dyplom; Bork.*

KORDYSZ. — W polu czerwonym — pod półkołem srebrnym barkiem do góry z obu stron zakończonym w żeleźce, strzała prosto do dołu, w środku prawo-ukośnie przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Krzysztofa Kordysza Skobekowicza, podczaszego bractwskiego w r. 1678. *Piek. 252 tabl. XIII N. 19. Z pieczęci Zyg. Skobekji z pocz. XIX w.; Bork.*

KORF, (*Korff, Corf*). — W polu czerwonym — lilia podwójna złota. Nad hełmem w koronie między dwiema syrenami i pod trzema gwiazdami sześciopromiennymi złotymi lilia złota. Herb rodziny pochodzenia westfalskiego, z której jedna gałąź z przydomkiem von Schmising w XV stuleciu osiadła w Inflantach — następnie otrzymała tytuł baronów świętego państwa rzymskiego w r. 1692, hrabiów zaś pruskich w roku 1816, potwierdzony w Rosyi. *Kojał.; Nies.; Sieb. III. 1. 60 i II tekst 161, tabl. 41; Balt.; Bork.*

KORN, Korní. — W polu błękitnym — pod trzema gwiazdami sześciopromiennymi złotymi — trzy także kłosa pszenicy z zielonego pagórka wyrastające. Nad hełmem w koronie trzy kłosa. Herb rodziny pochodzenia niemieckiego w Inflantach osiadłej, z której Otto Korn von Zegierd otrzymał indygenat polski dnia 20 Marca r. 1634 od Władysława IV, króla polskiego. *Nies. przyp.; Wiel.; Sieb. III. 11. tom II.*

KORNIC, Kornicz, Kurnicz, Hospody błogosław. — W polu czerwonym — na trzech stopniach ku dołowi zwiększających się krzyż w kształcie litery **T** z bochenkiem czy kamieniem młyńskim u każdego ramienia. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb bardzo dawny, spotykany w zapiskach sądowych z XV wieku według Długosza pochodzenia ruskiego, na Szlązk przeniesiony, gdzie używał go ród Biesów. Według ks. Błażka, który w zbiorze Siebmachera opracował Szlązk, jest to herb polski, chociaż w dawnych już czasach spotyka się w Czechach, gdzie go używał ród Sobków. *Dług.; Papr.; Okol.; Nies., Sieb. IV. 14. 12, IV. 11. 19 i VI. 8. II. 42; Dav.; Mał.; Piek.*

KORNIC II. — W polu czerwonym — na trzech złotych stopniach ku dołowi dłuższych — krzyż złoty w kształcie litery **T**. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana na Szlązku. *Sieb. IV. 14. 12.*

KORNIC III. — W polu barwy niewiadomej ale prawdopodobnie czerwonej — nad trzema wrębami ku dołowi coraz dłuższymi, na słupie belka poprzeczna między dwoma półksiężycami rogami do siebie. Herb Mikołaja z Poremby, ziemianina oświęcimskiego, przedstawiający według D-ra Piekosińskiego pierwotyp herbu Kornic. Porembscy są herbu Kornic. *Z pieczętki z XV stul. w Arch. ks. Czart., Piek. tabl. XV. N. 68; Bork.*

KORSAK I. — W polu czerwonym — dwa jelce czarne lub srebrne ukośnie skrzyżowane i w środku przewiązane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Stary herb Korsaków, jakoby przybyłych z Korsyki, pisze Kojatowicz, i na Białej Rusi osiadłych w XV wieku. *Biel.; Papr.; Kojat.; Nies.; Krzyż.*

KORSAK II. — W polu czerwonym — dwie kotwice jedna do góry druga na dół, w środku tarczy ogniwem złączone. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Kojat. 111; Nies.*

KORSAK III. — W polu czerwonym — lilia heraldyczna srebrna bez środkowej części, złotą obrączką przepasana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana z Siebmachera. Już Niesiecki podnosi bala mutność opisów tego herbu. Bielski pisze że są dwa jelce. Paprocki podaje tylko rysunek, Okolski zaś twierdzi, że są dwie lilie czarne spojone. *Sieb. IV. 14. 12.*

KORSAK IV cz. Gozdawa odm. — W polu czarnym — lilia srebrna. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie lilia srebrna. Labry czarne podbite srebrem. Odmiana przysługująca Korsakom osiadłym w bieżącym stuleciu w poznańskim. *Sieb. III. 2. 260.*

KORSAK V cz. Lis odm. — W polu czerwonym — strzała srebrna bez opierzenia żeleźcem do góry, dwa razy przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie kotwica. Odmiana przysługująca Korsakom z przydomkiem Sowa w nowogrodzkim. *Kojat. 154; Nies.*

KORT, (Korth) cz. Nałęcz odm. — W polu barwy niewiadomej — pod obrączką — chusta zwiazana z końcami na dół. Nad hełmem z labrami trzy pióra strusie, pod tarczą dwie chorągiewki na włóczniach ukośnie skrzyżowane. Herb rodziny polskiego pochodzenia w Prusiech. *Sieb. III. 2. 260.*

KORTICZELA, (Corticella). — W polu błękitnym czy złotym — nad smokiem między dwiema głowami smoczemi, położonym — orzeł czarny ukoronowany. Nad hełmem korona. Nadany wraz z indygenatem Szymonowi Corticella, włoskowi, podpułkownikowi wojsk koronnych, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 1 Lipca r. 1765. Otrzymali tytuł hrabiowski austriacki r. 1791. *Kanc. ks. 24 f. 159 i 165; Bork. 60 172. Zapiski WP. Jackowskiego.*

KORTUM I. — W polu srebrnym — trzy gałązki zielone rzędem. Nad hełmem jedna gałązka prosto do góry. Labry barwy niewiadomej. Herb rodziny niemieckiej z Hamburga pochodzącej, z której Ernest nobilitowany w Polsce r. 1775. *Vol. Leg. VIII. 303; Sieb. IV. 3; Bork.*

KORTUM II. — W polu srebrnym na zielonym pagórku — zielony krzew o pięciu większych różach: jedna, dwie i dwie, i czterech mniejszych, dwie i dwie. Nad hełmem w koronie trzy gałązki zielone zakończone każda różą. Labry z prawej strony czerwone, z lewej zielone — podbite srebrem. Odmiana powyższego. *Riet.*

KORWIN I cz. Ślepowron odm. — W polu czerwonym — na pniu naturalnym, ociętym, w poprzek leżącym o dwóch sękach od góry i dwóch od dołu — kruk czarny w lewo z pierścieniem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden ze starszych herbów polskich, lecz ani Długosz ani zapiski sądowe z XV wieku nie znają go. Herb ten, jak pisze prof. Małecki dopiero w pierwszych dziesiątkach XVI wieku wydzielił się ze Ślepowrona i dopiero od Paprockiego począwszy heraldyka traktuje te dwa herby jako osobne. Dowodem tego, że rodziny później pieczętujące się Korwinem, np. Kocha-

nowscy, zaliczali się w XV stuleciu jeszcze do Ślepowronów. Nazwa Ślepowron odnosiła się do godła, zawołanie zaś, jak się z zapisek sądowych okazuje, było: Bojno czy Bujno Herb Korwin, jako późniejszy, nie miał zawołania. *Dług.; Papr.; Okol.; Kojat.; Nies.; Ulan.; Mał.*

KORWIN II. — Odwracanie figur częstym jest objawem w heraldyce naszej, nie trzymającej się ściśle ogólnych zasad na Zachodzie przestrzeganych; znajdujemy też Korwina odwróconego w lewo, ale i w prawo. Niesiecki sam o tem wspomina. *Nies.; Sieb. IV. 14. 12.*

KORWIN III. — W polu czerwonym — na ociętym pniu o dwu sękach z każdej strony, w poprzek leżącym — kruk czarny z pierścieniem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie taki sam kruk z pierścieniem. Współność klejnotu nad hełmem uwiadcza pokrewieństwo tej odmiany z herbem Ślepowron. *Papr.; Nies.; Sieb. IV. 14. 12.*

KORYATOWICZ-KURCEWICZ Książę cz. Pogoń litewska odm. — Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym na siwym koniu — rycerz z mieczem w prawej, z tarczą o dwu krzyżach w lewej ręce; w dolnem zaś czerwonym — strzała czy litera **T** odwrócona, u góry rozdarta w środku przekrzyżowana, z belką dolną z prawej do góry załamana, z lewej załamana raz do góry prosto, drugi raz ukośnie na dół w lewo — pod przekrzyżowaniem z prawej gwiazdka, z lewej pół księżyca rogami do środka tarczy. Nad hełmem w mitrze trzy pióra strusie. Herb połączony Koryatowiczów i Kurcewiczów, kniaziów ruskich na Litwie. Na zasadzie mylnej tradycyi, jak pisze Wolff w dziele o książętach ruskich, Kniaziowie Kurcewiczowie, pochodzący według prawdopodobieństwa od Narymonta, używają od XVII wieku przydomku Koryatowicz i do swego herbu Kurcz przyłączyli Pogoń Koryatowiczów, potomków Koryata-Michała-Gedyminowicza. Od majątku Bureml zwali się też Buremskimi; używali przy tem przydomku Bułyha. *Kos. II. 240; Wolff; 13-15, 178, 199.*

KORYBUT I. — W polu czerwonym — na barku złotego półksiężyca z gwiazdą sześciopromienną złotą między rogami — krzyż złoty, słup od góry i ramiona przekrzyżowane mający. Nad hełmem korona książęca. Labry czerwone podbite złotem. Herb Wiśniowieckich, Zbaraskich, Poryckich i Woronieckich według autorów starych. Dawniej krzyż pojedynczy na barku półksiężyca lub półpierzścienia — nosili bez gwiazdy — w połączeniu też z Pogonią litewską, której do XVI wieku wyłącznie używali, jako pochodzący od Korybuta Dymitra Olgerdowicza wnuka Gedymina. Wolff twierdzi, iż według rodowodu książąt litewskich synowie Korybuta wymarli bezpotomnie i podaje w wątpliwość pochodzenie wyżej wymienionych domów książęcych od Korybuta. Wszystkie jednak już od końca XVI wieku używały przydomku Korybut lub Korybutowicz. *Dług.; Stryjk.; Papr.; Okol.; Kojat.; Nies. IX. 345; Wolff; Sieb. IV. 14. 13; Kos.; Bork.; Pieh.*

W dziele prof. Piekosińskiego „O dynastycznym pochodzeniu szlachty polskiej“ str. 204 N. 147 czytamy: „1578 w Warszawie 3 Marca Stefan, król, adoptację Jana Galińskiego do herbu Pogonia litewska, dokonaną przez Jakuba Woronieckiego ze Zbaraża, proboszcza gieranońskiego, łaskiego i łowickiego, oraz Andrzeja Woronieckiego, łączyckiego kanonika, zatwierdza“. Wspominają o tym fakcie Wolff i Boniecki, tylko nie zwracając uwagi na przedmiot herbu. Boniecki jednak podaje źródło, to jest Metrykę Koronną 118 f. 325.

KORYBUT II. — W polu błękitnem — na barku złotego półksiężyca rogami obejmującego sześciopromienną gwiazdę złotą, krzyż złoty. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana z herbarza galicyjskiego, zbliżona, prócz barwy pola, do pierwotypu. *Sieb. IV. 14. 12.*

KORYBUT III. — W polu czerwonym — na barku półksiężyca złotego obejmującego rogami gwiazdę sześciopromienną złotą — krzyż złoty z trzech stron przekrzyżowany, środek słupa w obręczkę zmieniający. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana również z herbarza galicyjskiego. *Sieb. IV. 14. 13.*

KORYBUT IV. — W polu czerwonym — na barku złotego półksiężyca obejmującego rogami sześciopromienną gwiazdę złotą — krzyż również złoty w końcach przekrzyżowany. Nad tarczą i płaszczem książęcym mitra. Herb ks. Woronieckich zatwierdzony przez Senat Królestwa Polskiego w r. 1821 — mianowicie na rzecz czterech synów Andrzeja ks. Woronieckiego: Antoniego, Józefa, Kaliksta, Henryka-Wincentego *Sieb. IV. 14. tekst 65 tabl. 69.*

KORYBUT V. — W polu czerwonym — na barku złotego półksiężyca obejmującego rogami sześciopromienną srebrną gwiazdę — srebrny krzyż w trzech końcach przekrzyżowany. Nad tarczą, okrytą płaszczem książęcym, mitra. Herb ks. Woronieckich zatwierdzony w Rosyi 23 Maja r. 1882. *Sieb. IV. 14. tekst 65, tabl. 70.*

KORYBUT VII. — Na tarczy czterodzielnej w polu I błękitnym — na barku złotego półksiężyca obejmującego rogami sześciopromienną złotą gwiazdę — złoty krzyż w trzech końcach przekrzyżowany (*Korybut*), w II i III czerwonych na siwym koniu rycerz zbrojny z mieczem w prawej, z tarczą o podwójnym krzyżu w lewej (*Pogoń lit.*); w IV złotem na zielonej murawie — mur o trzech basztach czerwony, w bramie otwartej którego rycerz zbrojny z mieczem w prawej, z tarczą w lewej stojący (*Grzymala*). Nad tarczą i płaszczem, mitra. Herb ks. Woronieckich w Prusiech zatwierdzony. *Ledeb.; Sieb. IV. 14. tekst 65, tabl. 70.*

KORYTOWSKI Hrabia cz. Mora odm. — W polu czerwonym — głowa murzyńska srebrna chustą przepasana. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym trzy pióra strusie. Labry czerwone podbite srebrem. Złote lwy podtrzymują tarczę. Godło: PRO REGE ET PATRIA. Herb rodziny z Korytowa w gnieźnieńskim, z której jedna gałąź w osobie Juliusza Leopolda Franciszka Korytowskiego otrzymała 24 Maja r. 1895 tytuł hrabiowski w Galicyi od Franciszka Józefa, cesarza austriackiego. *Nies.; Bork.; Sieb. IV. 14. tekst 79 tabl. 87.*

KORYZNA. — W polu czerwonym — krzyż srebrny odwrócony, od góry strzałą w poprzek przeszyty. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb przysługujący Koryznom na Żmujdzi w XVI stuleciu. *Kojal.; Nies.; Sieb. IV. 14. 41.*

KORZBOK, Korzbog, Korczbach, (Cordebok). — W polu srebrnym, a lepiej błękitnym — trzy złote karpie jeden nad drugim w poprzek w lewo lub prawo. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów szlaskich. Zachowały się pieczęcie Korzboków z XIV stulecia z godłem jednakowym. *Biel.; Papr.; Okol.; Nies.; Pfotenhauer; Mat.; Sieb. VI. 8. I. 43.*

KORZBOK II. — W polu czerwonym — trzy złote karpie w gwiazdę, łbami do siebie: jeden i dwa. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Karchowskim w Wielkopolsce i innym. Chociaż Niesiecki w tomie V str. 33, nadaje herb Kreficz (przez omyłkę wydrukowany Pretficz, (ob. ten herb *Sieb. III. 2. 267*) wyraźnie jednak pisze w tomie VI str. 456, że są herbu Korzbok odmienny. Tamże niewyraźnie podciąga pod tę samą odmianę Janczyńskich, których herb widział na nagrobku w kościele Jezuickim w Kaliszu, a przecież w tomie IV. 433 pisał że herbu Janczyńskich nie mógł poznać dokładnie, przedstawił mu się jako głowa, z rogami. *Nies.*

KORZBOK III, Kurzbach, (Kurtsbach). — W polu czerwonym — trzy srebrne karpie jeden nad drugim w poprzek. Nad hełmem na czapce czarnej spiczastej z białym wyłogiem, i wieńcem róż białych między czerwonymi lewo ukośnie ułożonych, u szczytu pięć piór strusich: czerwonych między białymi. Labry czarne podbite srebrem. Odmiana przysługująca baronom Kurzbachom, czyli Korzbokom na Szląsku w XVII stuleciu wygasłym. *Sieb. VI. 8 I. tekst 58, tabl. 43.*

KORZBOK IV. — Odmiana poprzedniego z tego samego źródła.

KORZBOK V. — Podajemy pierwotyp herbu Korzbok według Pfotenhauera i Siebmachera z r. 1322.

KOS I, Koś, Koss. — W polu srebrnym — trzy czerwone pasy prawo-ukośne. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb bardzo dawny w Prusiech zachodnich, znakomitej i zasłużonej krajowi rodzinie Kosów von der Emsel przysługujący. *Papr.; Okol.; Nies.; Bork.*

KOS II. — W polu błękitnem — dwa charty srebrne w złotych obrożach do siebie wspięte. Nad hełmem i nad półksiężycem srebrnym — trąbka myśliwska czarna, oprawna w złoto, barkiem na dół, munsztukiem w prawo, między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi. Labry błękitne srebrem podbite. Starodawny herb Szemirowskich przydomku Kos w Prusiech i pomorskiem, podobny do herbu Leskich w tamtych stronach używanego. Niesiecki niedokładnie go opisał. *Nies.; Sieb. III. 2. 262; Czarn.; Bork.*

KOSA. — W polu czerwonym — kosa srebrna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany Maciejowi Niwskiemu z pyzdrowskiego 18 czerwca 1569 przez Zygmunta Augusta, króla polskiego. Znajdujemy w Metryce Koronnej pod rokiem 1558 nobilitacyą Sebastjana Niwskiego z herbem Poraj. Co do poprzedniej nobilitacyi, Żychliński, z którego czerpalimy wiadomości, źródeł nie podał. *Żychl. XVIII. 37; Bork.*

KOSAKOWSKI Hrabia, Kossakowski cz. Ślepowron odm. — W polu błękitnem — na barku srebrnej podkowy z krzyżem kawalerskim złotym, kruk czarny z pierścieniem złotym w dziobie. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym kruk z pierścieniem. Labry błękitne, z prawej złotem, z lewej srebrem podbite. Herb rodziny mazowieckiej, z Kossak-Muraw w ciechanowskim pochodzącej, na Litwie, Rusi, w lubelskiem i na Wołyniu rozrodzonej, z której najprzód Katarzyna z Potockich Kossakowska otrzymała w r. 1784 tytuł baronowski w Galicyi, lecz zmarła bezpotomnie r. 1801. Z gałęzi litewskiej, odnoży młodszej, Józef Kossakowski otrzymał ten sam tytuł w Rosyi 1804, wygasł r. 1842, Franciszek i Jarosław synowie Ludwika otrzymali ten tytuł w Rosyi r. 1875. Odnoga starsza otrzymała tytuł w Rosyi 19 Marca r. 1843 w osobie Stanisława Szczęsnego Jerzego Michała Fortunata Kossakowskiego, senatora, prezesa heroldyi Królestwa Polskiego. *Monogr. Hr. Koss.; Kos.; Sieb. IV. 14; Bork.*

KOSARZEWSKI cz. Łuk napięty. — W polu czerwonym — nad łukiem napiętym ze strzałą prosto do góry, podkowa srebrna z krzyżem złotym kawalerskim na barku, strzałę ocelami obejmująca. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Kosarzewskim w połockiem i witebskiem. *Kojał.; Nies. V. 268.*

KOSIŃSKI I, Koziński cz. Zagłoba albo Zdan albo Kojleńczyk. — Na tarczy czterodzielnej w polach czerwonych, w I — na bułacie końcem do góry podkowa ocelami na dół, w II — pod lilią srebrną dwa czarne trójkąty w gwiazdę złożone, w III — dwie lilie srebrne rzędem, w IV — trzy srebrne wręby, ku dołowi zmniejszające się. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana przysługująca Kozińskim, związy się dzisiaj Kosińskimi, z Kozina na Wołyniu; rodzina rozrodzona również na Białej Rusi i na Podlasiu. *Pap. 863; Okol.; Kojal.; Nies.; Kos. II. 244.; Bork.*

KOSIŃSKI II, Koziński cz. Zagłoba, Zdan, Kojleńczyk. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV czerwonych — dwa czarne trójkąty w gwiazdę, w III złotem — na bułacie końcem do góry srebrna podkowa ocelami na dół; w IV złotem — na czarnym niedźwiedziu panna ukoronowana, z włosami rozpuszczonemi, rękami do góry wzniesionemi, w czerwonej sukni siedząca. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana poprzedniego z pieczętki Adama Amilkara Kosińskiego, heraldyka.

KOSIŃSKI Baron cz. Rawicz odm. — W polu złotem pod małą tarczą czerwoną z mieczem prosto do góry, na zielonej murawie na czarnym niedźwiedziu panna rozczesana z koroną na głowie, rękami wzniesionemi, czerwono ubrana. Nad tarczą korona baronowska napoleońska. Herb nadany Antoniemu z Kosecina Kosińskiemu, generałowi dywizyi wojsk księstwa warszawskiego, przez Napoleona I r. 1813. *Kos. II. 247; Bork.*

KOSKUL, (*Koskull, Koschkull*). — W polu błękitnem — trzy zielone liście lipowe łodygą do góry: dwa i jeden. Nad hełmem w koronie trzy trzcinowe badyle pomiędzy czterema pawimi piórami. Herb rodziny pochodzenia saskiego w XIV stuleciu w Inflantach osiadłej. Jedni z Pahlenami. Nie znaleźliśmy śladu aby otrzymali indygenat, ale jako szlachcie inflantskiej służyły im przywileje szlachectwa polskiego. Jest linia baronowska i hrabiowska z odmianami w herbie. Pierwotny herb trzy serca. *Balt.; Sieb. III. 11. i VI. 4. 26; Bork.*

KOSMAS, (*Cosmas*). — W polu błękitnem — srebrny krzyż równoramienny z wierzchu dwoma skrzydłami złotemi objęty. Nad hełmem w koronie między dwoma złotemi skrzydłami — pas lewo-ukośny błękitny z dwoma złotemi gwiadami. Labry błękitne podbite złotem. Herb nadany Feliksowi, Walentemu, Witowi, Wojciechowi Cosmasom przez Rudolfa, cesarza świętego państwa rzymskiego, w Wiedniu 20 Sierpnia r. 1582, których Zygmunt III, król polski przyjął do indygenatu na Sejmie w Warszawie 15 Kwietnia r. 1589. *M. Kor. Ks. 135 f. 492, 688 i 879; Bork.*

KOSMOWSKI I, Kozmowski cz. Lis odm. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry, w środku przekrzyżowana, bez prawego ramienia i bez opierzenia. Nad hełmem w koronie pół lisa w prawo lub lewo. Odmiana przysługująca Kosmowskiem w lidzkiem i w Polsce. *Kołat. 157; Nies.*

KOSMOWSKI II cz. Lis odm. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry, bez opierzenia, dwa razy przekrzyżowana bez lewego dolnego ramienia. Belka krzyża wierzchniego z prawej dłuższa jest, od dolnego z lewej krótsza. Nad hełmem w koronie pół lisa w prawo. Odmiana prawdopodobnie białutna z herbarza niemieckiego, przysługiwała Kosmowskiem z poznańskiego w XVIII stuleciu. *Sieb. III. 2. 267.*

KOSOW I, Kossow cz. Swierczek odm. — W polu barwy niewiadomej litera **N** przez łaskę środkową do góry strzałą przeszyta. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. *Herbarz wileński 52.*

KOSOW II. — W polu barwy niewiadomej — litera **N** łaskę średnią w środku w pałąk zgiętą mającą i z dołu do góry strzałą przeszyta. Pomiędzy strzałą, a lewą łaską u góry trzy wręby (*Korczak*), u dołu zaś pomiędzy prawą łaską a strzałą — dwa jelce ukośnie skrzyżowane (*Bronic*). Początek tego herbu niawiadomy. *Z autogr. r. 1657 w Księgozb. Ord. Hr. Kras.*

KOSPOT, Kospoth, Rosput Pawłowski. — W polu błękitnem lub czerwonym — trzy srebrne gwiazdy. Nad hełmem czapka śpiczasta błękitna z wyłogiem białym i piórem bązańcem po obu stronach, zakończona gałką złotą i pięciu piórkami koguciem. Herb rodziny saskiej w XVII stuleciu w Prusiech i na Szlązku także później osiadłej. Hrabiowie sascy i polscy r. 1711, świętego państwa rzymskiego r. 1751, pruscy r. 1776. Niesiecki przez omyłkę nazwał ich Rosput. Z majątku Pawłowa przybierali nazwisko Pawłowskich. *Nies.; Sieb. II. 3. 39; III. 2. 262; Bork. 176, 306. 364.*

Podajemy odmianę powyższego z *Sieb. 1. 17;* i herb hrabiowski z *Gritz-Hild i Sieb. III. 157.*

KOSTROWIEC I. — W polu czerwonym — krzyż u dołu rozdarty, półksiężcem w środku przekrzyżowany. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Lwowieców na Litwie w XVI stuleciu znany. *Kołat. 105-106; Nies.; Krzys.; Piek. str. 252 tabl. XIII Nr. 43.*

KOSTROWIEC II. — W polu czerwonym — krzyż rozdarty u dołu w kształcie wąsów. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Podobny do herbu Hołowińskich tylko bez półksiężca w hełmie tylko trzy pióra zamiast pięciu. *Kołat.; Krzys.; Dar.*

KOSY I, Wilcze Kosy. — W polu czerwonym — dwie kosy rzędem końcami u dołu skrzyżowane. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów polskich, według Kuropatnickiego przysługujący rodzinie Kosów. Niesiecki żadnej rodziny do tego herbu nie przypisał. *Pap. 538; Okol.; Nies.*

KOSY II. — Profesor Piekosiński w dziele swoim „O dynast. poch. szl. pols.“ str. 264 tabl. XIV N. 58 podaje pieczęć Adama z Będkowa z r. 1413 przedstawiającą takie same kosy, tylko odwrócone końcami do góry jak w herbie Prus i takie prawdopodobnie być mają; był on herbu Wilcze Kosy. Znajdujemy je w herbarzu galicyjskim Siebmachera IV. 14. 41 pod nazwą: Nagody (Prus III) wzięty z tarczy ks. Jabłonowskiego. *Pap. 528; Okol.; Nies.; Piek.; patrz Eichholtz, Jabłonowski u Sieb. VI i 4. 12 i Głuchowski tamże tabl. 16.*

KOSZCZYC, Koszczycz.—W polu czerwonym—między czterema różami srebrnymi na krzyż ułożonymi — dwa miecze końcami do góry ukośnie skrzyżowane. Herb identycznie podobny do herbu Włoszek, przysługujący według Duńczewskiego Koszczycowi na Litwie; których raz do herbu Poraj, drugi raz do Doliwy zalicza: Kuropatnicki, Małachowski i Wielądko do Poraja ich liczą. Jaki klejnot należy dać w hełmie nie wiadomo. *Nies.; Bork; Duńcz; Kur.; Małach.; Wiel.*

KOSZYCKI, (*Koschitsky*) cz. Kusza albo Łuk napięty odm. — W polu czerwonym — łuk napięty ze strzałą żelźcem do góry. Nad hełmem w koronie wieniec z wawrzynu. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca Koszyckim polskiego pochodzenia na Szląsku w XVII stuleciu. Zwali się też z Zakrzewia. *Sieb. III. 2. 261; Bork.*

KOŚCIELEC. — Na tarczy obramowanej złotem dwudzielnej, w polu prawem czerwonym—kspada rękojeścią do góry w lewo gałązką palmową zieloną prawo-ukośną przekrzyżowana; w lewym zaś błękitnem—księga srebrna otwarta z brzegami złotymi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany Stanisławowi Kościelskiemu, naczelnikowi aptek wojskowych, za dwudziestoletnią służbę, 10 Marca 1829 czy 1830. *Dziennik praw.*

KOŚCIELSKI cz. Jastrzębiec odm. — Na tarczy pięciodelnej w polu I czerwonym — róg jeleni srebrny, w II srebrnym — trzy sześciopromienne gwiazdy złote: dwie i jedna, w III błękitnem półksiężyc złoty rogami w lewo, w V błękitnem—między ocelami złotej lub srebrnej podkowy barkiem na dół—krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie dwie trąby srebrne. Labry z prawej czerwone podbite srebrem, z lewej błękitne podbite złotem. Odmiana przysługująca Kościelskim z Wielkopolski, osiadłym na Szląsku gdzie od XVII wieku przyjęli nazwisko von Kirchenheim. *Sieb. III. 2. 261; Handbuch preussischen Adels II (tom drugi).*

KOŚCIESZA I, Strzegonia. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry, w środku przekrzyżowana, w końcu bez opierzenia rozdarta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z najstarszych herbów polskich, w zapiskach sądowych z XV w. wspominany. *Dług.; Biel. Krom.; Papr.; Okol.; Nies.; Ulan.; Mał.; Piek.*

KOŚCIESZA II. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry, w środku przekrzyżowana, u dołu bez opierzenia — rozdarta. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana powyższego w Galicyi. *Sieb. IV. 14. 13.*

KOŚCIESZA III. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry, w środku dwa razy przekrzyżowana, u dołu rozdarta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Błusiom i Aleksandrowiczom na Litwie. *Kołat.; Nies.*

KOŚCIESZA IV. — W polu czerwonym — strzała srebrna bez opierzenia rozdarta, w środku przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Odmiana przysługująca Stetkiewiczom i Żabom na Litwie, rodzinom wspólnego pochodzenia, o czem Kojałowicz nie wspomina; nie daje herbu osobnego Stetkiewiczom, a Żabom przypisuje Odrowąż odm. *Kołat. 100 i 187; Nies. X. str. 2.*

KOŚCIESZA V wcięta. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem do góry, u dołu bez opierzenia rozdarta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca rodzinom Wijuków, Kojałowiczów, Morawskich i Szymkiewiczów na Litwie. *Kołat. 103; Nies. V. 283 itd.; Piek.*

KOŚCIESZA VI światła — W polu czerwonym między dwiema złotymi gwiazdami — strzała srebrna żelźcem do góry, w środku przekrzyżowana, u dołu bez opierzenia rozdarta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Wołkowiczom Kolenkom na Litwie. *Kołat. 104; Nies. V. 283. i IX. 411; Piek.*

KOŚCIESZA KUSZABA. — W polu zielonem—naturalny kamień młyński. Nad koroną szlachecką dziewięć głów szczenięcych. Nadany Karolowi i Stanisławowi braciom Lipskim, neofitom, przez Stanisława Augusta, króla polskiego r. 1764 potwierdzony 20 października r. 1765. *Kanc. ks. 45, 46 f. 52; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KOT. — W polu czerwonym — kot morski srebrny siedzący, ze złotą przepaską wpół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb bardzo dawny, według Niesieckiego przypisany rodzinie Swarożyńskich. Na unii Horodelskiej przyjęli ten herb Wojsnarowie Wilkolewiczowie. W warszawskiej katedrze jest kaplica rodziny Kotów z tym herbem. Przysługuje też rodzinie litewskiej Korzunów. *Dług.; Papr.; Okol.; Kojał.; Nies. tom V. i VIII.; Kur.; Bork.; Zaleski.*

KOTARSKI. — W polu błękitnym jednorożec srebrny wspięty. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Nadany wraz z nobilitacją Józefowi Kotarskiemu, porucznikowi regimentu pińskiego, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 23 Stycznia r. 1775 i 1777. Wpisani w r. 1783 do szlachty galicyjskiej. *Vol. Leg. VIII. 303; Kanc. ks. 41 f. 471; Począ. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KOTARPSKI I. — W polu barwy niewiadomej — nad sztachetą pół księżyc rogamami w prawo, w barku jakby kulą przebity. *Zapiski WP. Szynkiewicza.*

KOTARPSKI II. — Na tarczy trójdzielnej — pola górne bez barw, w lewym kula; dolne czarne. *Dokument w zbiorze WP. Szynkiewicza.*

KOTULIŃSKI cz. Kopacz odm. — W polu błękitnym — złota stopa orla. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana Kopacza (mylnie Topaczem zwanego, wskutek złego odczytania), przysługująca rodzinie Kotulińskich polskiego pochodzenia na Szląsku w XIV stuleciu. Jest linia baronów państwa rzymskiego od 1518, baronów czeskich od r. 1645, hrabiów czeskich od r. 1706, pruskich od 1748. *Sieb. VI. 8. II. 43, 44, IV. 11. 19 i 20; Bork.*

Podajemy główne odmiany tego herbu z Siebmachera.

KOTWICA I. — W polu czerwonym — srebrna kotwica. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Strumbergów czy Stumbergów. Niestudnie hr. Borkowski zalicza ich do berbu Kmicic, gdy nic nie wskazuje aby do rodu Kmiciców Radziców należeli. *Papr.; Okol.; Nies.; Małach.; Bork.*

KOTWICA II. — W polu barwy niewiadomej — znak . Między herbami Karpia, marszałka wołoskiego w kościele w Repli Kojałowicz znalazł powyższego kształtu Kotwicę. *Kojał. 109; Nies.*

KOTWICA III. — W polu czerwonym — między dwiema złotymi liliami — srebrna kotwica z trzecią lilią na słupie przy barku. Nad hełmem, z którego krat wychodzi z każdej strony gałązka błękitna, w koronie trzy pióra pawie. Tarczę podtrzymują gryfy. Nadany Antoniemu Duniewiczowi, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 22 Grudnia r. 1791 za znajomość prawa. Gałązki wydają nam się bałamutne zamiast labrów. *M. Lit. ks. 220 f. 444; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KOTWICA IV. — W polu czerwonym — między dwiema srebrnymi liliami — srebrna kotwica. Nad hełmem bez korony trzy pióra strusie. Labry czerwone podbite srebrem. Nadany wraz z nobilitacją Janowi Klug, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 4 Maja 1791, za rozwój handlu. *Kanc. ks. 100 f. 123; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KOTWICE związane. — W polu barwy niewiadomej — dwie kotwice barkami do siebie. Herb żadnej rodzinie polskiej nie przypisywany, tylko przez autorów opisany. *Nies.; Krzyż.*

KOTWICZ, Kotwic, Kotficz, (Kottwitz). — W polu srebrnym — pas poprzeczny czerwony. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Jeden z najdawniejszych herbów naszych, niemieckiego pochodzenia, najprzód na Szląsku następnie w całej Polsce. Według zapiski kapitulnej z r. 1596 w Tom. III str. 453 N. 472 Arch. Kom. hist. herb Krzyckich, do Kotwiczów zaliczany, przedstawia tę różnicę że ręka zbrojna trzyma Kitę, a nie miecz jak tutaj; Kita zresztą występuje w odmianie także z kamieniem młyńskim. Mamy Krzyckich, herbu Kita, w którym przedstawiona jest ręka zbrojna z kitą — w tarczy i w hełmie. Wnosić by ztąd można jedno pochodzenie obu herbów. *Dług.; Biel.; Krom.; Papr.; Okol.; Kojał.; Nies.; Mał.*

KOTWICZ II. — W polu srebrnym — pas poprzeczny czerwony. Nad hełmem w koronie na połowie kamienia młyńskiego barkiem na dół — słupek z kitą z czarnych piór kogucich lub strusich. Odmiana poprzedniego — przysługująca gałęzi Kotwiczów, którzy otrzymali tytuł baronowski w Prusiech r. 1718, 1721 i 1724. *Sieb. III. 1. 64, III. 2. 263 i IV. 11. 13.*

KOTWICZ III. — W polu czerwonym — pas poprzeczny srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Kaleczyckim na Litwie. *Kołat. 107; Nies.*

KOTWICZ IV. — W polu srebrnym — pas poprzeczny czarny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Lenkiewiczom Strupińskim i Tołkaczom na Litwie. *Kołat.; Nies.*

KOWAL. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnym — pod sześciopromienną gwiazdą głowa ludzka; w lewym czerwonym młot kowalski. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany 4 Grudnia r. 1812 przez Fryderyka Augusta saskiego, jako księcia warszawskiego, rodzinie Schmiedecke, która przezwata się Szmidecki; z niej Wilhelm August Fryderyk, syn Jerzego, z synem Gustawem, otrzymali przyznanie nowego szlacheństwa w Królestwie Polskim. *Chrzęściński Album 554; Riet.; Sieb. III. 2. 411; Sp. szl. Pol.; Bork. przyp.*

KOWALEK, (Kowalck). — W polu czerwonym pod trzema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi rzędem — półksiężyc złoty. Nad hełmem w koronie — trzy czerwone pięciolistne róże na gałązkach z liśćmi. Herb Kowalków Dombrowskich (von Damerau) na Pomorzu i w Prusiech zachodnich. *Sieb. III. 2. 263, VI. 9. 29; Bork. 68.*

KOWALSKI cz. Korab odm. — W polu czerwonym — złota łódź z masztem opatrzonym w złotą chorągiewkę. Nad hełmem w koronie taka sama łódź. Odmiana przysługująca Kowalskim w Wielkim Księstwie poznańskim. *Paprz.; Nies.; Sieb. III. 2. 264; Bork.*

KOWNIA, Kowinia, Skowinia, Rownia. — W polu czerwonym — trzy miecze u dołu końcami zbliżone. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z bardzo dawnych herbów polskich, w zapiskach sądowych z XV stulecia wspominany i stale tam zwany Kownia lub Skownia — tak samo przez Długosza. Tymczasem niektórzy, jak Paprocki, zwią ten herb Równia, co widocznie powstać musiało z błędnego czytania pierwszej litery. *Dług.; Paprz.; Okol.; Kołat.; Nies.; Ulan.; Mat.*

KOWNIA II. — W polu czerwonym — nad złotym półksiężycem — trzy miecze końcami u dołu zbliżone, środkowy między dwiema złotymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Odmiana powyższego. *Paprz.; Nies.; Sieb. IV. 14. 14.*

KOWNIA III. — W polu czerwonym — między rogami złotego półksiężyca, mającego gwiazdę złotą pod barkiem — trzy miecze końcami u dołu zbliżone, środkowy między dwiema złotymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Nies.; Sieb. IV. 14. 14.*

KOZEL, (Cosel). — Na tarczy dwudzielnej, w polu prawem błękitnym — lew w połowie od góry złoty od dołu srebrny wspięty (*Brockdorf odm.*), w lewym czerwonym — pół orła białego ukoronowanego (*Orzeł polski*). Nad hełmem w koronie spiczasty zielony kapeluszyk w srebrne pasy ząbkowane lewo-ukośne, z koroną i trzema pawimi piórami na wierzchu. Labry z prawej błękitne podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem. Nadany wraz z tytułem hrabiowskim r. 1706 Annie Konstancyi v. Brockdorf (rozwidzionej hrabinie von Horym) z nazwiskiem hrabiny von Cosel. Polski dyplom hrabiowski wydany dla jej dzieci 22 Grudnia r. 1724 przez Augusta II, króla polskiego. Indygenat polski udzielony został r. 1768. *Vol. Leg. VII. f. 95; Sieb. VII. 2. 4; Bork.*

Podajemy odmianę tego herbu według Rietstapa. *Sieb. VI. 5. 10.*

KOZICZKOWSKI I. — W polu srebrnym — trzy pięciolistne róże czerwone: jedna i dwie, z jednej gałązki o trzech odnogach z liśćmi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Kozicz-kowskich z Koziczkowa z przydomkiem Rycz, Rydz, Ritz według Niesieckiego, Wrycz według Siebmachera *Kołat.; Nies.; Sieb.*

KOZICZKOWSKI II. — W polu srebrnym — pod czerwonym półksiężycem rogami w prawo — trzy róże czerwone z jednej gałązki o trzech odnogach z liśćmi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Odmiana poprzedniego. *Sieb. III. 2. 264.*

KOZICZKOWSKI III. — W polu srebrnym — z zielonego pnia poprzecznego trzy gałązki każda z listkiem z prawej strony i z różą czerwona. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone między białymi. *Sieb. III. 2. 264.*

KOZIEBRODZKI Hrabia, Koziobrodzki cz. Jastrzębiec odm. — W polu błękitnym — w środ-ku złotej podkowy ocelami do góry srebrny krzyż kawalerski. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym jastrząb z podkową i krzyżem w łapie. Labry błękitne z prawej srebrem, z lewej złotem podbite. Tarczę podtrzymują gryfy złote. Herb rodziny mazowieckiej od Bolestów z Koziobród nazwę biorącej, z której jedna gałąź otrzymała tytuł hrabiowski w Galicji 30 Stycznia r. 1781 w osobie Marcina Bolesława Koziobrodzkiego, członka stanów galicyjskich. *Dług.; Papr.; Nies.; Sieb. IV. 14. 88 Kos. I. 80; Bork.*

KOZIEŁ I. — W polu czerwonym — kozieł srebrny bieżący. Nad hełmem w koronie półkozła. Jeden z najdawniejszych herbów ze Szlązka do nas przybyły. Autorowie nie piszą, którym by rodzinom przysługiwał. Wymieniają tylko Wilczków, których dzisiejszą osobną odmianę pod ich nazwiskiem podamy. *Papr.; Okol.; Nies.*

KOZIEŁ II cz. Miesiąc i strzały. — W polu czerwonym — na barku srebrnego półksiężyca — trzy strzały: jedna w środku i po bokach. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb ruski w siewierskim i na Litwie, przysługujący Kozłom albo Koziełtom-Poklewskim i Snitowskim. *Kołat.; Nies.; Sieb. IV. 14. 19; Piek. 252; Bork.*

KOZIETULSKI Baron cz. Abdank odm. — Na tarczy ściętej w polu górnym błękitnym — złota baszta blankowana z chorągwią srebrno-czerwoną; w dolnym czerwonym — dwie krokwie srebrne tworzące literę **W**. Nad tarczą korona baronowska. Nadany Janowi Leonowi Kozietulskiemu, generałowi wojsk polskich w r. 1811, przez Napoleona I, cesarza Francuzów. *Nies.; Riet.; Kos. I. 221; Bork.*

KOZŁOWSKI I. — W polu srebrnym — mur o trzech blankach czerwony walcący się po linii prawo-ukośnej (*tranché crenelé*). Nad hełmem w koronie dwa czerwone rogi o czterech złotych dzwoneczkach każdy. Stary bardzo herb przysługujący Kozłowskiemu w Prusiech — Krechowickiemu zaś w Galicji od r. 1742. Siebmacher przez omyłkę nazywa ten herb Wieże, zapewne dla tego, że jest także rodzina Kozłowskich herbu Wieże. *Nies.; Sieb. 14. 41; Bork.*

KOZŁOWSKI II i III. — Podajemy również rysunek według Niesieckiego bez barw i rysunek pierwotny tego herbu według opisu Niesieckiego różniący się tem, że w hełmie zamiast trąb jest skrzydło.

KOZŁOWSKI IV cz. Jastrzębiec odm. — W polu szarem — między ocelami srebrnej podkowy do góry obróconej duży krzyż czarny. Nad hełmem w koronie jastrząb z podkową i krzyżem jak na tarczy w prawej szponie. Nadany wraz z nobilitacją Antoniemu Kozłowskiemu przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 25 Listopada r. 1788. *Kanc. ks. 100 f. 20; Her. Kr. Pol.*

KOZUBEK. — W polu barwy niewiadomej — strzała opierzeniem do góry, końcem rozdartym na dół prawo-ukośnie. Nad hełmem korona. Początek niewiadomy. *Krzyż*

KOZŁAKOWSKI cz. Jelita odm. — W polu czerwonym — kopia srebrna końcem na dół i dwie strzały żelźcami do góry w gwiazdę ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie kopia i strzały jak na tarczy. Nadany Sebastyanowi Kozłakowskiemu pod Pskowem 26 Listopada r. 1581 przez Stefana, króla polskiego. *Krayż.; Paw.; Piek. 213; Bork.*

KRAJEWSKI. — Na tarczy ściętej w polu górnem błękitnem — trzy złote kwadraty: jeden i dwa; w dolnem czerwonym — ręka zbrojna z mieczem. Herb przysługujący Krajewskim zeszłego wieku w Prusiech zachodnich. *Sieb. III. 2. 265.*

KRAJEWSKI cz. Jasieńczyk odm. — W polu błękitnem — srebrny klucz zębem do góry w prawo, z kitą czy z chwastem u góry z lewej. Nad tarczą korona. Nadany Wojciechowi i Stanisławowi Krajewskim r. 1775 — potwierdzony Wojciechowi 26 Maja r. 1779. *Vol. Leg. VIII. 303; M. Lit. 220 f. 167; Bork.; Zapiski WP. Dsiadulewicz.*

KRAKOWCZYK. — W polu barwy niewiadomej — mur z bramą zamkniętą o trzech wieżach. Nad tarczą korona. Nadany wraz z nobilitacją Cyprianowi Tomaszowi Sowińskiemu przez Stanisława Augusta, króla polskiego r. 1775, potwierdzony 6 Kwietnia r. 1776. *Lib. var. transact. M. D. Lith. ks. 25 f. 39; Vol. Leg. VIII. 303; Kanc. ks. 42a f. 99; Bork.*

KRAKOWIECKI, Krok, Krokowie, (*Kruckow*). — Na tarczy dwudzielnej w polach błękitnych czy zielonych (czerwonych u Niesieckiego), w I — jednorożec srebrny wspięty (*Bońcsa*), w II złote grabie (*Grabie*). Nad hełmem w koronie dwa skrzydła błękitne. Herb przysługujący Krakowieckim z Krakowca, jednego pochodzenia z Fredrami; osiedleni byli w lemburskiem w XVI stuleciu. *Nies.; Sieb. VI. 9. 30; Bork.*

Porównaj z rodziną v. Kruckow na Pomorzu, mającą pół jednorożca nad trzema pasami.

KRANCBERG, (*Kransberg*). — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV złotych — orzeł czarny, w II i III czerwonych — lew srebrny; między III a IV — piąte pole kliniaste o wygiętych ramionach błękitne ze srebrną górą uwieńczoną wawrzynem. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym orzeł czarny, w drugim lew srebrny. Labry przy pierwszym czarne podbite złotem, przy drugim czerwone podbite srebrem. Nadany Franciszkowi Antoniemu Granzberger, galicyjskiemu radcy gubernialnemu, nobilitowanemu r. 1779. *Hefn.; Bork.*

KRASICKI Hrabia cz. Rogala odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnem — róg jeleni brunatny, w lewem czerwonym — róg bawoli srebrny. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym róg bawoli i jeleni. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny mazowieckiej, pochodzącej od Siecińskich z Siecina w ziemi dobrzyńskiej, z której Jakób z Krasic w przemyskiem w XV stuleciu przyjął nazwisko Krasickiego. Otrzymali tytuł hrabiowski państwa rzymskiego od cesarza Ferdynanda II 1 Lipca r. 1631, potwierdzenie tytułu w Galicyi 14 Marca 1786, w Rosyi 2 Czerwca 1844, 28 Listopada 1866 i 2 Listopada 1882. Uznani hrabiami świętego państwa rzymskiego w Rosyi 20 Września r. 1852. *Pocz. szl. gal.; Grit.-Hild.; Sieb. IV. 14. 88; Bork.*

KRASIŃSKA Księżna cz. Korwin albo Ślepowron odm. — Na tarczy kwadratowo-ukośnej w polu błękitnem — na podkowie srebrnej z krzyżem złotym na barku — czarny kruk z pierścieniem w dziobie. Nad tarczą z płaszczem księżęcym mitra. Herb Franciszki Kasińskiej, ur. 9 Marca r. 1742 † 30 Kwietnia r. 1796 w Dreźnie, córki Stanisława, starosty nowomiejskiego i Anieli z Humieckich. Zaślubiona 25 Marca r. 1760 w Krakowie Karolowi Chrystyanowi Józefowi, książęciu saskiemu i kurlandzkiemu, synowi Augusta III. Otrzymała w Czerwcu r. 1775 (zapiski dyplomu nie odnaleziono w Wiedniu) tytuł księżycy świętego państwa rzymskiego od Józefa II. *Nies.; Sieb. I. 3. III. 157, i IV. 14. 56.*

KRASIŃSKI Hrabia I cz. Korwin albo Ślepowron odm. — W polu błękitnem na srebrnej podkowie z krzyżem złotym na barku — kruk czarny z pierścieniem złotym w dziobie. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym kruk z pierścieniem. Labry błękitne podbite srebrem. Herb rodziny mazowieckiej z Krasnego w miechowskiem, z której August Kazimierz, przedstawiciel pierwszej linii starszej gałęzi, zapisany jako hrabia przez stany galicyjskie 9 Października r. 1822, potwierdzony w tytule w Austrii

29 Czerwca r. 1856. Z młodszej gałęzi, z linii tak zwanej oboźnińskiej, Kazimierz Krasiński otrzymał tytuł pruski 5 Czerwca r. 1798 lecz dyplomu nie wydano; Józef Krasiński na Zegrzu uznany hrabią został w r. 1820 przez deputację senatu Królestwa Polskiego. Z trzeciej linii, zwanej ukraińską, Hubert Krasiński otrzymał tytuł w Austrii 18 Września r. 1822. *Grit.-Hild.; Sieb. IV. 14 88 i VII. 2. 7; Bork.*

KRASIŃSKI II Hrabia, Korwin albo Ślepowron odm. — Na tarczy czterodzielnej w polu I błękitnym miecz końcem do góry, w II czerwonym nad mieczem w poprzek końcem w prawo — dwa złote skrzydła barkami do siebie, w III czerwonym — na hełmie w lewo kruk z pierścieniem w dziobie, w IV błękitnym — na srebrnej podkowie z krzyżem złotym na barku — kruk z pierścieniem w dziobie w prawo. Nad tarczą czapka hrabiowska napoleońska. Godło: VAILLANCE ET LOYAUTE. Herb jednej gałęzi rodziny z Krasnego, z której Wincenty, generał, ojciec poety Zygmunta Krasińskiego, otrzymał tytuł hrabiowski państwa francuzkiego prawem pierworodztwa z odmianą herbową 1811, potwierdzenie dla wszystkich potomków w Rosji 17 marca r. 1837 i założył ordynację opinogorską w Królestwie Polskim 5 Lipca r. 1844. *Sieb. VII. 2. 7; Bork.*

KRASIŃSKI Hrabia III i IV. — Odmiany zatwierdzone w Rosji — różnią się od poprzednich godłami; trzecia ma godło: NEMINI PRAEDAE SIMUS, czwarta zaś: AMOR PATRIAE NOSTRA LEX. *Grit.-Hild.; Sieb. IV. 14. 88 i VII 2. 7; Bork.*

KRASNODEBSKI cz. Pobóg odm. albo Sławęcin. — W polu błękitnym na barku złotej podkowy półtora krzyża złotego. Nad hełmem w koronie pół charta w obróży ze smyczą. Odmiana przysługująca Krasnodebskim na Podlasiu w XVIII stuleciu. W wiekach średnich herb ten zowią Sławęcinem. *Nies.; Helcel.; Piek.; Hefn.; Czarn.; Bork.*

KRAŚNIEWSKI cz. Gozdawa odm. — W polu czerwonym — lilia srebrna podwójna. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana przysługująca Kraśniewskim, z których Roch posiadał dobra Węgrzynowo w plockiem r. 1757. *Kur.; Her. Kr. Pol.; Bork.*

KRAUS, (Krauss), cz. Fok (Fock). — W polu czerwonym na zielonym pagórku jeleni i jedno-rożec do siebie wspięte. Nad hełmem w koronie pół orła. Herb rodziny pochodzenia polskiego czy litewskiego w Niemczech. *Riet.*

KRAUS, (Krauss) Baron. — Na tarczy ściętej w polu górnym złotem — trzy srebrne głowy anielskie ze skrzydłami; w dolnym błękitnym — srebrny gryf. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym pół złotego męża ze złotymi skrzydłami, w drugim pół srebrnego gryfa. Labry błękitne z prawej złotem, z lewej srebrem podbite. Nadany Karolowi Kraus, austriackiemu ministrowi sprawiedliwości, indygenowanemu w Galicyi r. 1833, nobilitowanemu 14 maja r. 1834. *Pocs. szl. gal.; Hefn.; Bork. 566.*

KRAUZE I, Krauza, Kruze, (Craus, Cruse). — W polu błękitnym — pod sześciopromienną gwiazdą srebrną — krzyż czerwony. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany wraz ze szlachectwem Beniaminowi Krauza, sekretarzowi, przez Jana Kazimierza, króla polskiego, 25 Sierpnia roku 1663. Wprawdzie Kosiński twierdzi że Krauzowie już w XVI stuleciu zaliczali się do patrycyatu w Münden i otrzymali od Ludwika bawarskiego, króla świętego państwa rzymskiego, prawa wolnego obywatelstwa niemieckiego, a od Maksymiliana I, szlachectwo dziedziczne w r. 1493. Miała też być linia saska, druga pomorska ze zmienionym herbem, lecz tych w źródłach niemieckich nie znaleźliśmy. Jest zaś rodzina baronowska Kruise lub Cruse w Inflantach, którą Kosiński za trzecią linię Krauzów uważa, lecz herb zupełnie inny mająca. Wreszcie jest linia szlasko-polska — ta ostatnia u Siebmachera ma inny herb także. *M. Kor. ks. 202 f. 372; Kos. III. 198; Bork.; Sieb. III. 11. tekst i tabl. Zapiski WP. Jackowskiego.*

Podajemy odmiany przysługujące różnym liniom tej rodziny:

KRAUZE II, Krauza. — W polu błękitnym — pod sześciopromienną gwiazdą złotą — krzyż czerwony. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry z prawej błękitne, z lewej czerwone podbite złotem. Odmiana powyższego. Baronowie włoscy rzeczypospolitej San Marino od r. 1865. *Dypl. oryg. Heroldyi Król. Pol. r. 1865; Zapiski WP. Dziadulewicz i Jackowskiego.*

KRAUZE III, (*Crauss*). — Gałęź szlązka. *Kos.* III. 198; *Sieb.* VI. 8. II. 14.

KRAUZE IV, (*Crus*). — Gałęź inflancka. *Kos.* III. 198; *Sieb.* III. 11. B. 68.

KRAUZE V, (*Crus*). — Gałęź inflancka. *Sieb.* III. 11. B. 68.

KRAUZE VI, (*Cruse*). — Gałęź inflancka herb pierwotny. *Kos.* III. 198; *Sieb.* III. 11. B. 68.

KRECZYK, Kreczyński, (*Kretsigs*). — Na tarczy ściętej w polu górnem błękitnem — koń srebrny; w dolnem zaś polu — szachownica czarno-złota. Nad hełmem w koronie między dwiema trąbami w połowie i naprzemian między sobą czarnymi i złotymi — pół męża z przewiązaną głową i pasem w barwach czarno-złotych, trzymającego miecz w prawej—lewą rękę podniesioną. Labry czarne podbite złotem. Herb Jana Jerzego, lejtnanta regimentu wojewody kijowskiego, który otrzymał indygenat polski r. 1685. Podług Siebmachera Andrzej Kreczyk otrzymał 1691 rycerstwo czeskie—posiadał dobra Mokra w pszczyńskim, które zostawił Janowi Jerzemu. *Sieb.* VI. 8. II. tekst 60 tabl. 45; *Bork.*

KRECZYK, Kreczyński II. — W polu błękitnem — strzała czarna. Nad hełmem w koronie róg jeleni czarny, drugi błękitny. Herb przez Rietstapa przypisany Kreczykom, którego w źródłach niemieckich nie spotykamy. *Riet.*

KREJC I, Krajc, Kreutzen, Krauczen, Krecz, (*Creutz, Creylsen*), Kruczyn cz. Tryumf.—W polu srebrnem — słup czarny. Nad hełmem w koronie trzy słupy czarne w wachlarz z płomieniem każdy. Herb bardzo starej rodziny na Bełżyku w Łużycach (dawniej wspólny rodzinie na Cieszowie (*Zeschau*) u *Sieb.* III. 2. 507; *Nies.* przyp.) której cesarz Fryderyk I, nadał zamek Creutz w XII stuleciu i krzyż w herbie. Następnie Kazimierz Jagiellończyk, a później Zygmunt I i Zygmunt III udzieliли indygenatu polskiego a dodawszy herb Wadwicz do tarczy, herb Krejczów nazwali Tryumfem. Odmiany te podajemy. *Nies.* V. 381, przyp. X. 242 *Sieb.* III. 2. 147 i VI. 6. 20; *Bork.*

KREIC II, Kreutz Hrabia. — W polu złotem na czarnym krzyżu ukośnym — w środku tarcza mniejsza dwudzielna ze słupem czarnym, w polu prawem czerwonym ryba złota głową do góry, w lewym srebrnem taka sama ryba. Nad tarczą hrabiowska korona. Godło: HOC ME GLORIFICO. Nadany wraz z tytułem hrabiego świętego państwa rzymskiego, przez cesarza Maksymiliana II, 4 marca r. 1572, (co Klingspor u *Sieb.* III. 11. A. podaje w wątpliwość), potwierdzony jakoby 4 Kwietnia r. 1743 w Niemczech, w Rosyi zaś uznani 8 Kwietnia r. 1833 i zapisani do szlachty kurlandzkiej. Ordynaci Kościeleccy w kaliskiem. *Hefn.*; *Sieb.* III. 11. A. tekst 66; *Kos.* *Bork.*

KREIC III — pomnożony przez Karola VII, z tytułem hrabiowskim, potwierdzony przez Stanisława Augusta, króla polskiego r. 1775 i w Rosyi. *Sieb.* III. 11. 16 i *Balt.*

KREKWICZ, (*Kreckwitz*) — W polu błękitnem trzy srebrne ryby głowami do siebie, dwie i jedna. Nad hełmem w koronie trzy pióra kogucie: białe między błękitnemi. Herb jednej z najstarszych rodzin szląskich w glogowskiem, spotykany w zapiskach sądowych wielkopolskich od r. 1413. Z zapisków tych okazuje się że niektórzy z Krekwiców szląskich mieli posiadłości w Wielkopolsce (Kąkolewo). *Nies.*; *Sieb.* III. 2. 267; *Ulan.*; *Bork.*

KRECKI, (*Krenski, Krenski*). — Na tarczy ściętej—w polu górnem czerwonym — pół srebrnego jednorożca, a za nim trzy złote gwiazdy nad takimże półksiężycem — w polu zaś dolnem szachownica błękitno-srebrna. Nad hełmem w koronie pół jednorożca. Herb rodziny kaszubskiej na Pomorzu. Nie wiemy czy to rodzina Kręckich herbu własnego, wylegitymowana w Królestwie Polskiem. *Sieb.* III. 2. 267; *Sp. szl. pol.*; *Sieb.* III. 2. 267 i VI. 4. 29.

KRĘSKI Hrabia Krenski cz. Nadelwicz odm. — W polu czarnem—na pagórku zielonym pod drzewem chart srebrny w obróży. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym chart pod drzewem. Labry czarne podbite srebrem. Herb rodziny szlacheckiej pochodzącej od Nadelwitzów w XIV stuleciu już znanych, do praw szlacheckich — 1537 w Czechach przypuszczonych; z Kręska nazwisko biorą; na Pomorzu i w Wielkopolsce osiedleni; z nich gałęź otrzymała potwierdzenie tytułu hrabiowskiego r. 1683, w Prusiech 25 Października r. 1843, wygasta po mieczu r. 1870. *Nies.; Grit.-Hild.; Riet.; Sieb. III. 1. 17 i VI. 8. II. 54; Bork.*

KROJE I. — W polu czerwonym — trzy srebrne kroje dwa i jeden w gwiazdę. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Jeden z najstarszych herbów polskich; zdaje się być tylko odmianą herbu Rola. Przysługuje Krzeszom i Krzeszowskim. Herb Kroje, jak to u nas zwykle, raz w prawo drugi raz w lewo obracają; obie odmiany podajemy. *Papr.; Okol.; Nies.; Mat.*

KROJE II. — Odmiana poprzedniego. *Summaryuss klejnotów Giermańskiego.*

KROJE III i IV. — W polu czerwonym—trzy srebrne kroje dwa i jeden w gwiazdę; nad jednym z górnych—krzyż. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Odmiana przysługująca Kopciom na Litwie. *Kojał. 113; Nies.*

KROKOWSKI, Krukowski I, (Krockow). — W polu czerwonym—trąba czarna z takimże nawiązaniem w złoto oprawna, barkiem na dół, wylotem w prawo, na czarnych dwóch nogach ptasich ze złotymi szponami. Nad hełmem w koronie ręce zbrojne do góry złożone. Stary bar-dzo herb pomorskiej rodziny Wickerodów z Krakowa pod Gdańskiem, pochodzenia frankońskiego. Otrzymali tytuł hrabiowski w Prusiech r. 1786. *Nies.; Sieb. IV. 14. 14; Bork.*

KROKOWSKI II. — W polu złotem—pod dwiema liliami błękitnymi rzędem—trąbka myśliw-ska czarna z takimże nawiązaniem w złoto oprawna, na dwóch czarnych nogach ptasich ze złotymi szponami. Nad hełmem w koronie dwie ręce złote w łokciach zgięte, do góry wzniesione i złożone. Odmiana poprzedniego. *Sieb. IV. 14. 14 i z dawnego rysunku polskiego w zbiorze Dra Pie-kosińskiego.*

KROKOWSKI III, Krukowski. — W polu złotem — pod dwiema błękitnymi liliami czarna trąba z czerwonym nawiązaniem, na dwóch czarnych stopach ptasich do góry zgiętych i szponami ku bokom tarczy zwróconych. Nad hełmem w koronie dwie ręce zbrojne w łok-ciach zgięte, do góry wzniesione i złożone. Odmiana poprzedniego. *Sieb. III. 2. 268.*

KROKOWSKI IV. — W polu czarnem — czerwona trąba myśliwska w złoto oprawna bar-kiem na dół, wylotem w lewo na dwóch srebrnych nogach orlich ze złotymi stopami. Nad hełmem w koronie—dwie ręce w czerwonym ubraniu, w łokciach zgięte, każda serce w garści mająca. Labry czerwone podbite czarnem. Odmiana przysługująca rodzinie Kinwangen, gałęzi rodziny Krokowskich na Pomorzu. *Sieb. VI. 4. 25.*

KROKOWSKI V. — W polu złotem na dwóch czarnych stopach ptasich czarny róg w srebro oprawny, wylotem w prawo do góry, lilią srebrną zakończonym, równie jak mun-sztuk. Nad koroną hrabiowską w hełmie ukoronowanym dwie ręce zbrojne serce czerwone do góry trzymające. Labry czarne podbite złotem. Tarczę podtrzymują olbrzymi z wieńcami na głowie i koło bioder, z maczugami na plecach. Godło: IN DEO SPERO. Herb jednej gałęzi po-morskiej rodziny Krokowskich, której nadano tytuł hrabiowski r. 1786, potwierdzony w r. 1848 i 1784. *Grit.-Hild.; Sieb. III. 1. 17.*

KROKOWSKI VI, Krukowski. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV czarnych — lilia srebrna, w II i III złotych stopa czarna ptasia ze szponą złotą. Nad hełmem w koronie lilia srebrna. Labry czarne, z prawej srebrem z lewej złotem podbite. Herb nadany w Prusiech synowi jednego z hrabiów v. Krockow w r. 1840. *Sieb. III. 2. 268.*

KROMER I, (*Cromer*). — Na tarczy ściętej w polach czerwonych, w górnym pół orła srebrnego z wieńcem wawrzynowym na szyi (*Orzeł polski*), w dolnym na małej tarczy w polu srebrnym — pas poprzeczny czerwony (*Habsburg*). Nad hełmem w koronie pół dwugłowego czarnego orła. Nadany Marcinowi Cromerowi z rodziny mieszczańskiej krakowskiej, sekretarzowi królewskiemu, po części przez Zygmunta Augusta, króla polskiego w Piotrkowie 14 Marca r. 1552, po części przez Ferdynanda, cesarza świętego państwa rzymskiego, u którego Kromer w poselstwie zostawał. *M. Kor.* 82 f. 30; *Paprz.* Okol.; *Nies.*; *Piek.*; *Bork.*

KROMER II. — Na tarczy ściętej w polach czerwonych, w górnym — pół orła srebrnego z wieńcem wawrzynowym na szyi, w dolnym — pas poprzeczny srebrny. Odmiana ze źródła niemieckiego. *Sieb.* VI. 4. 7.

KROMNO, (*Krommenau*, *Krummenau*). — W polu srebrnym — pas czarny poprzeczny z czterema blankami u góry. Nad hełmem między dwoma srebrnymi skrzydłami pół męża bez rąk, czarno ubranego z białym kołnierzem i czapką czarną spiczastą o białym wyłogu z czterema piórkami koguciami w końcu. Labry czarne podbite srebrem. Herb rodziny szlacheckiej, w Polsce w XVI stuleciu kwitnącej. Posiadali Lgii we wschowskim i Przybyszew. *Riet.*; *Sieb.* VI. 8 I. 43; *Ulan.*; *Mater.* Nra 241 i 431; *Słow. geogr.* IX. 204; *Bork.*

KRONENBERG Baron cz. Strugi odm. — W polu czerwonym — trzy prawo-ukośne rzeki srebrne. Nad hełmem z korony baronowskiej pięć piór strusich dwa srebrne między trzema czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Godło: LABOR. Odmiana przysługująca Leopoldowi, synowi Leopolda Kronenbergowi herbu Strugi, który otrzymał tytuł barona od Mikołaja II, cesarza rosyjskiego i króla polskiego r. 1897. *Kos.* IV. 603; *Bork.*

KRONWALD, Kronfeld. — W polu srebrnym — dwa czerwone kółka sześcioboczne od ostróg, między które wchodzi pole trójkątne o łukowatych bokach błękitne, w którym — złota korona. Nad hełmem w koronie kółko czerwone od ostrogi między czterema piórami strusimi czerwonymi i białymi z prawej, błękitnymi i białymi z lewej strony. Nadany Piotrowi Kronwald z przydomkiem v. Kronauge, kontrolerowi kasy głównej we Lwowie, 24 Sierpnia r. 1796. Franciszek został nobilitowany pod nazwiskiem Kronfeld von Kronaugen r. 1818. *Pocz. szl. gal.* Hefn.; *Bork.*

KROPIWA. — W polu barwy niewiadomej trzy róże. Początek niewiadomy. *Arch. ks. Sang.* IV. 284.

KROSNOWSKI I Hrabia cz. Junosza odm. — Na tarczy pięciodzielnej w polu I błękitnym — srebrna podkowa z krzyżem kawalerskim złotym na barku i drugim między ocelami (*Lubica*); w II błękitnym — miecz z końcem na dół między trzema podkowami barkami do środka (*Dąbrowa*); w III czerwonym — strzała żelazcem do góry, wąsami u dołu zakończona (*Odrowąż*); w IV błękitnym — nad uchem kotłowym barkiem na dół — miecz rękojeścią do góry (*Nowina*); w V czerwonym — na zielonej murawie baran srebrny (*Junosza*). Nad koroną hrabiowską pięć hełmów ukoronowanych — w pierwszym na pawim ogonie strzała w poprzek zakończona wąsami, w drugim trzy pióra strusie: białe między czerwonymi, w trzecim pięć piór strusich: dwa białe między czerwonymi, w czwartym ręka zbrojna z mieczem, w piątym noga zbrojna, zgięta w kolanie piętą w lewo. Labry przy pierwszym i środkowym czerwone, przy drugich błękitne — podbite srebrem. Tarczę z prawej podtrzymuje rycerz zbrojny oparty na kopii, z lewej gryf złoty. Herb rodziny mazowieckiej z Żaluki i Krosnowy w rawskim, z której gałąź otrzymała tytuł hrabiowski r. 1791 w osobie Ignacego Tabasz Krosnowskiego. *Nies.*; *Pocz. szl. gal.*; *Hefn.*; *Grit.* *Hild.*; *Sieb.* IV. 14. 89; *Bork.*

KROSNOWSKI II Hrabia cz. Junosza odm. — W polu czerwonym na zielonej murawie — baran srebrny. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym pięć piór strusich: dwa białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Tarczę podpira z prawej rycerz zbrojny z kopią w prawej ręce, z lewej gryf złoty. Odmiana poprzedniego, potwierdzona dyplomem wydanym w Wiedniu 22 Października r. 1841 Marcelemu Krosnowskiemu, synowi Józefa. *Nies.*; *Pocz. szl. gal.*; *Grit.* *Hild.*; *Sieb.* IV. 14. 89; *Bork.*

KROSNOWSKI cz. Lubicz odm.—W polu błękitnem—na barku srebrnej podkowy—krzyż kawalerski. Nad koroną dwa strusie pióra. Nadany przez Stany galicyjskie r. 1782. *Pocz. sal. gal.; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KROSTA, Krosten, (*Krösten, Krössel*).—Na środku tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnem i lewem czerwonym—ptak zielony (papuga). Nad hełmem w koronie dwa skrzydła: czerwone i srebrne. Herb starej bardzo pruskiej rodziny. *Nies.; Sieb. VI. 4. 28; Kętrz.; Bork.*

KRÓŁODAR.—Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnem—pół srebrnego orła z szablą w szponie, w lewem srebrnem—cztery czerwone pasy poprzeczne. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Ludwikowi Brunetowi 19 Grudnia r. 1791 przez Stanisława Augusta, króla polskiego. *M. Lit. ks. 220 f. 419; Nies. przyp.; Wiel.; Bork. 37.*

KRÓLIKOWSKI cz. Poraj odm.—W polu czerwonym—róża srebrna pięciolistna. Nad hełmem w koronie trzy wręby. Nadany wraz z nobilitacją przez Zygmunta Augusta, króla polskiego, 7 Stycznia 1591 Janowi i Wojciechowi braciom Królikowski, za dzieła rycerskie przeciw tatarom, przy adoptacji ze strony Jerzego Strusia, starosty braclawskiego, który dodaje trzy wręby ze swego herbu. Hr. Borkowski zwie ten herb Zaporaj. *M. kor. ks. 136 f. 8; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KROSZYŃSKI Książę, Lichtarz, Widły.—W polu czerwonym—rodzaj srebrnego trójzęba na poprzecznej belce, w końcach na boki ukośnie załamanej. Nad hełmem mitra książęca. Herb książąt Krószyńskich z rodu jakoby Gedymina. Pochodzenie to wątpliwe. Kojałowicz wyprowadza ich od urojonego Wigunta. Według Wolffa biorą oni nazwisko od Kroszyna w nowogrodzkiem, którem już w XV stuleciu nie władali; spotykamy ich po raz pierwszy w XV stuleciu w smoleńszczyźnie; źródła ruskie o nich milczą, wnioskować stąd można, że są litewskimi kniaziami, prawdopodobnie podczas wielkiego prześladowania kniazów za wielkiego księcia Zygmunta (1432—1440) wyrzuci ze swej dzielnicy. *Kojał.; Nies.; Dar.; Wolff.; Bork.*

KRUKOWSKI I cz. Ślepowron albo Radwan odm.—W polu czerwonym—na złotej chorągwi kościelnej o trzech polach z krzyżem na środku—kruk czarny z pierścieniem w dziobie. Odmiana przysługująca Krukowskim na Litwie. Połączenie Radwana ze Ślepowronem. Niesiecki zalicza ich do Ślepowronów, Kojałowicz do Radwanów. *Kojał.; Nies.; Czarn.*

KRUKOWSKI II.—W polu czerwonym—ręka zbrojna w lewo do góry, szablę końcem na dół trzymająca. Nad koroną taka sama ręka. Nadany wraz z nobilitacją Henrykowi Krukowskiemu, wachmistrzowi gwardii konnej koronnej, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 3 Marca r. 1792. *Kanc. ks. 100 f. 209; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KRUKOWIECKI Hrabia cz. Pomian odm.—Na tarczy pięciodelnej w polu I złotem—orzeł dwugłowy czarny, ze złotą cyfrą J II na piersiach (*herb Austrii*), w II czerwonym—ryba srebrna w poprzek (*Glaubicz*), w III czerwonym—trzy złote kopie w gwiazdę, środkowa żelazcem na dół, boczne do góry (*Jelita*), w IV złotem—srebrny topór (*Topór*), w V błękitnem—czarna głowa żubra, mieczem prawo-ukośnie przebita (*Pomian*). Nad koroną hrabiowską pięć hełmów ukoronowanych, w pierwszym—pół kozła srebrnego w lewo, w drugim—orzeł dwugłowy czarny z cyfrą J II na piersiach, w trzecim—ręka zbrojna z mieczem, w czwartym—ogon pawi, w piątym—topór. Labry przy pierwszym czerwone podbite złotem, przy trzecim czarne podbite błękitnem, przy czwartym i piątym czerwone podbite srebrem. Tarczę podtrzymują lamparty. Herb rodziny kujawskiej z Ziemblisz, z której gałąź w osobie Piotra Krukowieckiego otrzymała tytuł barona w Galicji 25 Marca r. 1780, następnie hrabiowski 6 Maja r. 1784, przyznany synowi Piotra, Janowi hr. Krukowieckiemu, generałowi dywizji wojsk polskich w Rosji 27 Grudnia 1847. *Pocz. sal. gal.; Her. Kr. Pol.; Sieb. IV. 14. 90. Grit.-Hild.; Bork.*

KRUMES I, (*Krummes*).—Na tarczy ściętej w polu górnem złotem—pół czerwonego lwa, w dolnej zaś srebrnej—trzy czarne litery **S** odwrócone. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła: złote i srebrne, na których i między którymi litera **S** czarna odwrócona (razem trzy). Labry od góry czerwone podbite złotem, od dołu czarne podbite srebrem. Herb rodziny holenderskiej pochodzenia od XV wieku w Inflantach osiadłej, z której Jan, kapitan w regimencie Potockiego, starosta szczyrskiego, indygenowany r. 1790. *Vol. Leg. IX. 198; Balt.; Sieb. III. 11. tekst i tabl.; Riet.; Bork.*

Podajemy według Siebmachera dwie odmiany tego herbu.

KRUNIEWICZ. — W polu błękitnem — między barkami dwóch półksiężyców, z których jeden u góry drugi u dołu, krzyż kawalerski srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb stary małosurki, przysługujący Kruniewiczom, którzy z Ukrainy przeszli na Litwę. *Kołat.; Nies.; Sieb. IV. 14. 14; Dar.; Pieh.*

KRUPICKI, (Krupitski). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnem — pod sześciopromienną gwiazdą złotą półksiężyc złoty rogami w prawo; w lewym srebrnem — strzała czerwona żelźcem na dół. Nad hełmem w koronie pół męża w błękitnem ubraniu, trzymającego strzałę srebrną żelźcem na dół w każdej ręce. Herb rodziny polskiego pochodzenia, w Prusiech zdawna osiadłej. *Sieb. III. 2. 270.*

KRUPKA, Krupiek. — W polu czerwonym — dwie srebrne lilie. Nad hełmem w koronie między dwiema czarnymi trąbami lilia srebrna. Herb stary, z Niemiec przyniesiony w XV stuleciu przez Krucbergów, pisze Niesiecki za innymi autorami. Pisali się z Majkowic w sandomierskiem. *Paprz.; Okol.; Nies.*

KRUPOCKI. — Na tarczy dwudzielnej w polach złotych — z prawej dwa, z lewej trzy pasy poprzeczne czarne w szachownicę. Nad hełmem w koronie dwanaście piór kogucich, po sześć na obie strony zwieszonych. Labry czarne podbite złotem. Herb starej rodziny szlacheckiej Szenfert v. Szynfalt, po niemiecku von Schönfeld, z której gałęź osiadła w Prusiech zachodnich; pisała się z Krupocina. Niesiecki niedokładnie opisał. *Nies.; Sieb. III. 2. 414; Bork.*

KRUPOCKI II. — W polu błękitnem na barku srebrnej podkowy — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa z mieczem w prawej łapie. Herb rodziny polskiego pochodzenia w Prusiech wschodnich. *Sieb. III. 2. 270.*

KRUSZOWSKI. — W polu srebrnem — czarny niedźwiedź wspięty z piersią od góry strzałami dwiema w prawo i w lewo ukośnie przeszyty. Nad hełmem w koronie pół niedźwiedzia, tak samo przeszytego strzałami. Herb Brykcich Nedeckich z Nedej węgierskiej, rodziny przybyłej za Zygmunta I, króla polskiego, piszącej się z Kruszowa lub Skruszowscy. *Paprz.; Nies.; Sieb. IV. 14; Bork.*

KRUTTA, (Crutta). — Na tarczy ściętej z pasem poprzecznym złotym przez środek, w polu górnem zielonem — trzy gwiazdy złote, w dolnem błękitnem — pod złotą gwiazdą — nad czerwonym sercem orzeł srebrny. Nad hełmem w koronie gwiazda złota. Labry z prawej zielone podbite złotem, z lewej błękitne podbite srebrem. Nadany wraz z indygenatem Antoniemu Crutta, tłumaczowi języków wschodnich, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 18 Grudnia r. 1775. *Vol. Leg. VII. 299; Kanc. ks. 41 f. 349; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KRUZER, (Croser, Croeser). — W polu błękitnem — trzy srebrne równoległe krokwie pomiędzy trzema srebrnymi kubkami, ułożonemi: dwa i jeden. Herb rodziny niderlandzkiej w Inflantach osiadłej, z której Eneas Croser otrzymał indygenat za Jana III, króla polskiego r. 1683, potwierdzony roku 1726. *Vol. Leg. VI. 453; Nies.; Riet.; Bork.*

KRYBELLI, (Cribelli właściwie Crivelli). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem złotem — sześć kul 1, 2, 2 i 1, górna błękitna z trzema srebrnymi liliami, reszta czerwone, w lewym trzy pola jeden nad drugim, w pierwszym czerwonym — orzeł srebrny, w drugim czterodzielnym I i IV srebrnym II i III purpurowym — przetak złoty na środku, w trzecim zielonem — pół srebrnego konia. Nad hełmem korona. Według Dra Piekosińskiego udostojniony przez dodanie orła dla Sebastjana Cribelli, modeńczyka, przy udzieleniu indygenatu przez Stefana, króla polskiego, 3 Marca r. 1578. *M. kor. ks. 118. f. 193; Nies. III; Palat.; Paw.; Pieh.; Riet.; Bork.*

KRYDENER, (*Krüdener*). — W polu złotem—dwa poprzeczne pasy od góry i od dołu blankowane (*fascès brelessées*). Nad hełmem w koronie kółko złote. Herb rodziny z okolic Hamburga w XIV stuleciu z Zakonem przybyłej do Infant. W posiadaniu dóbr potwierdzeni przez Zygmunta III, króla polskiego w r. 1604. Baronowie rosyjscy od r. 1852, potwierdzeni 1855. *Balt.: Sieb. III. 11, tekst 164 tabl. 122; Bork.*

KRYDENER II. — Podajemy typ pierwotny herbu według Siebmachera.

KRYG, (*Krieg*). — W polu czerwonym — rycerz zbrojny z przyłbicą otwartą, z pióropuszem czerwonym na hełmie i szablą w prawej ręce, z lewą przy pochwie. Nad koroną i hełmem ukoronowanym pół rycerza jak na tarczy. Labry czerwone podbite srebrem. Herb Kriegoów z Hochfelden, baronów austriackich od 1818, z których Franciszek był prezydentem Galicji i otrzymał indygenat galicyjski r. 1820. *Pocz. szl. gal.; Riet.; Bork.*

KRYGEL, (*Krügel*). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnym — między trzema parami gwiazd srebrnych dwa czerwone pasy prawo-ukośne, w lewym czarnym — lew złoty wspięty. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany wraz z nobilitacją Gotlibowi (Bogumiłowi) Krügel przez Stanisława Augusta, króla polskiego. 18 Marca r. 1791. *Kane. ks. 100 f. 97; Bork.; Zapiski WP. Jaczkowskiego.*

KRYGER I, Krygier, (*Krieger*). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem złotem—skrzydło czarne, w lewym czerwonym skrzydło srebrne. Herb starożytny pruskiej rodziny w chełmińskim. *Nies.*

KRYGER II. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem złotem—skrzydło czarne, w lewym czerwonym, srebrne. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła złożone: pod spodem srebrne, z wierzchu czarne. Odmiana powyższego. *Sieb. IV. 14.*

KRYGSHABER, (*Kriegshaber*). — Na tarczy ściętej w polu górnym srebrnym — dwa snopy złote rzędem; w dolnym błękitnym—srebrna kotwica lewo-ukośnie. Nad hełmem w koronie między dwoma czarnymi skrzydłami—snop złoty. Nadany Abrahamowi Kriegshaberowi, kupcowi lwowskiemu 17 Czerwca r. 1794, przez Franciszka II, cesarza świętego państwa rzymskiego. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KRYGSHABER II.—Na tarczy czterodzielnej—z pasem czerwonym poprzecznym przez środek na którym gwiazda sześciopromienna złota, w polu I srebrnym — dwa złote snopy rzędem, w II błękitnym—ul złoty, w III błękitnym srebrna kotwica lewo-ukośnie leżąca, w IV srebrnym—pół konia. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym snop złoty między dwoma czarnymi skrzydłami, w drugim pół konia. Labry przy pierwszym błękitne podbite srebrem, przy drugim czerwone podbite złotem. Nadany Antoniemu Adamowi Kriegshaberowi, szlachcicowi, członkowi stanów, do rycerstwa galicyjskiego zaliczonemu 14 Grudnia r. 1807 u Hefnera, 1818 w Pocz. szl. gal. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KRYGSTEIN, (*Kriegstein*).— W polu srebrnym—rycerz stojący w zbroi, z listkami koniczyny w prawej, z lewą na biodrze opartą. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła srebrne. Labry czerwone podbite srebrem. Nadany Karolowi Kriegsteinowi 11 Listopada r. 1790, przez Stanisława Augusta, króla polskiego. *Sieb. III. 2. 268; Bork. 187 i 190.*

KRYNICKI I cz. Korczak odm. — W polu czerwonym — pod barkiem srebrnej podkowy trzy srebrne wręby, ku dołowi zmniejszające się. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb ten przypisany Krynickim podług rękopisu ks. Rutki u Niesieckiego, który jednak dalej przytacza drugi, mianokofabia z gryfem. *Nies.*

KRYNICKI II cz. Korab odm. — W polu czerwonym — złoty korab z wieżą blankowaną złotą. Nad hełmem w koronie gryf. Nadany wraz z nobilitacją Janowi Krynickiemu w zamku pod Smoleńskiem 17 Sierpnia 1619 r. przez Zygmunta III, króla polskiego, w nagrodę dzieł rycerskich; dodano gryfa w hełmie z powodu adoptacji przez Jana Dobka. *M. kor. ks. 153 f. 197.*

KRYNICKI III cz. Korab i Gryf. — W polu czerwonym — korab złoty i gryf srebrny wspięty. Nad hełmem w koronie pół srebrnego gryfa z mieczem w prawej łapie. Odmiana poprzedniego według Niesieckiego. *Nies.*

KRYNICKI IV cz. Korab i Gryf. — W polu czerwonym — korab i gryf srebrne. Nad hełmem w koronie pół gryfa. Odmiana poprzednich dwóch z herbarza galicyjskiego. *Hefn.*

KRYWECZKI. — Na tarczy przedzielonej pasem błękitnym lewo-ukośnym, na którym pałasz rękojeścią do góry, ostrzem do dołu, w polu górnym srebrnym — na murawie srebrny jedno-rożec wspięty w lewo, w dolnym srebrnym — na murawie drzewo palmowe zielone. Nad hełmem w koronie między dwoma czarnymi skrzydłami drzewo palmowe zielone. Herb Jana Kryweczki, c. k. radcy apelacyjnego we Lwowie, indygenowanego w Galicyi r. 1784. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Bork. 566.*

KRZANOWSKI cz. Lubicz odm. — W polu błękitnym — na barku i między ocelami podkowy po jednym krzyżu kawalerskim. Nad hełmem w koronie pół lwa z mieczem w prawej łapie. Początek niewiadomy. *Z panegiryku r. 1723 u WP. Jackowskiego.*

KRZCZONOWICZ cz. Szeliga odm. — W polu czerwonym — między rogami złotego pół-księżycy półtora krzyża bez górnego prawego ramienia. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Krzczonowiczom Strawińskim ze Strawna na Litwie w mińskim w XVII stuleciu. *Kojał. 306; Nies, VII. 607; Bork.*

KRZECZUNOWICZ. — Na tarczy ściętej w polu górnym srebrnym — na zielonym pagórku baran czarny; w dolnym czerwonym — na zielonym pagórku koń siwy w biegu. Nad hełmem w koronie między skrzydłami w połowie i naprzemian srebrnymi i czerwonymi pół siwego konia. Labry z prawej czarne, z lewej czerwone — podbite srebrem. Nadany z przydomkiem z Olejowa Jerzemu Krzczunowiczowi, ormiańskiemu kupcowi w Galicyi 3 Czerwca r. 1785 przez Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Csarn.; Bork.*

KRZYCZEWSKI I cz. Radwan odm. — W polu czerwonym — biała chorągiew kościelna o dwóch połach, przeszyta strzałą bez opierzenia, rozdarta, żeleźcem na dół. Nad hełmem w koronie ptak z pierścieniem w dziobie. Odmiana przysługująca Krzyczewskim w brześciańskim na Litwie. Niesiecki różnie w dwóch miejscach opisuje ten herb. *Nies. V. 417; Małach.*

KRZYCZEWSKI II cz. Radwan odm. — W polu czerwonym — chorągiew o dwóch połach z góry na dół przeszyta strzałą bez opierzenia rozdarta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego. *Kojał. 306; Nies. VIII. 29.*

KRZYSZTAŁOWICZ. — W polu błękitnym — półtora krzyża złotego bez prawego dolnego ramienia. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Labry błękitne podbite złotem. Nadany z przydomkiem z Turbie Antoniemu Krzyształowiczowi, poborcy podatków, właścicielowi w Galicyi, 19 Maja r. 1805. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KRZYWDA. — W polu błękitnym — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim srebrnym we środku i drugim bez prawego ramienia na barku. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb bardzo dawno jakoby powstały z Lubicza. *Dług.; Papr.; Okol.; Nies.*

KRZYWDA II. — W polu błękitnem — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim srebrnym w środku i drugim bez prawego ramienia na barku. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana powyższego. *Sieb. IV. 14.*

KRZYWICKI cz. Masalski (odm. — W polu czerwonym — na literze srebrnej **M** strzała ze złotym drzewcem, żeleźcem do góry, dwa razy przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca w XVII wieku Krzywickim na Litwie. *Nies.; Sieb. IV. 14; Caarn.*

KRZYŻ I. — W polu błękitnem — krzyż równoramienny złoty. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: błękitne między złotymi. Nadany Marcinowi Barwińskiemu, doktorowi teologii, proboszczowi kapituły lwowskiej, obrządku greckiego, b. rektorowi uniwersytetu, przez Franciszka I, cesarza austriackiego r. 1834. *Pocz. szl. gal.; Sieb. IV. 14; Bork.*

KRZYŻ II. — W polu czarnem — krzyż srebrny równoramienny. Nad hełmem w koronie dwie trąby srebrne. *Sieb. IV. 14.*

KRZYŻ III, Kruczyn, Kruczyni, Kruszyna, Tryumf. — W polu czerwonym — pod krzyżem złotym kawalerskim srebrna gwiazda. Nad hełmem w koronie krzyż kawalerski złoty. *Nies.; Małach.; Sieb. IV. 14.*

KRZYŻ IV, Kruczyn. — W polu błękitnem — pod srebrnym krzyżem kawalerskim — sześciopromienna złota gwiazda. Nad hełmem w koronie srebrny krzyż. *Małach.; Sieb. IV. 14.*

KRZYŻ V, Kruczyn. — W polu czerwonym — krzyż srebrny ukośny z różą czerwoną na końcu każdego ramienia. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Nies.; Sieb. IV. 14.*

KRZYŻ VI, Kruczyn. — W polu czerwonym — równoramienny srebrny krzyż ukośny z końcami wcięciami. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Sieb. IV. 14.*

KRZYŻ VII, Tryumf. — Na tarczy pasem poprzecznym przedzielonej w polu górnem barwy niewiadomej — krzyż; w dolnem czarnem — dwa srebrne pasy prawo-ukośne. *Nies.*

KRZYŻ VIII. — W polu błękitnem — krzyż srebrny u dołu rozdarty. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb przysługujący Waskiewiczom na Litwie. *Nies. IX. 246; Kojat.; Piek. 252.*

KRZYŻ IX. — W polu błękitnem — krzyż srebrny u dołu rozdarty z odnogą dolną lewą przekrzyżowaną. Herb z Kobrynia u Kojalowicza. *Kojat.; Piek. 252.*

KRZYŻ złamany. — W polu błękitnem — złoty krzyż u dołu w prawo prostokątnie załamany. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Jakowickich na Wołyniu. *Z dypl. org. deput. woł. 1835. Zapiski WP. Dziadulewicz.*

KRZYŻAK. — Na tarczy ściętej — w polu górnem błękitnem między dwiema złotymi sześciopromiennymi gwiazdami — krzyż równoramienny czerwony, w dolnem złotem podkowa czarna barkiem do góry. Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma skrzydłami w połowie i naprzemian czerwono-złotymi — gwiazda złota. Labry z prawej czerwone podbite złotem, z lewej błękitne podbite srebrem. Nadany Ludwikowi Emich, byłemu sekretarzowi budowli koronnych, 9 Stycznia r. 1841, przez Mikołaja I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego. *Z org. dypl.; Bork.; Zapiski WP. Dziadulewicz.*

KRZYŻANOWSKI I. — W polu czerwonym — zielona gałązka dębowa z listkami i żołędziami. Nad koroną szlachecką taka sama gałązka. Nadany neofitom Jakubowi i Bazylemu Krzyżanowskiom 20 Maja r. 1786. *Kanc. ks. 45-49 f. 46; Zapiski WP. Jackowskiego; Krauschar w dziele o Frankistach t. I 269 nazywa ten herb Żołędzią, ale w księgach kanclerskich niema o tem wzmianki.*

KRZYŻANOWSKI II. — W polu zielonem — pod barkiem złotego półksiężyca między dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami — szabla złota prawo-ukośnie końcem na dół i strzała złota lewo-ukośnie żelźcem do góry skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry zielone podbite złotem. Herb rodziny polskiego pochodzenia, której członkowie służyli swego czasu na morzu rzeczpospolitej Weneckiej a potem osiedli w Rosyi. *Obsza. Gerb. VI.*

KRZYŻAŃSKI cz. Juńczyk odm. — W polu czerwonym — kotwica srebrna uchem do góry trzy razy przekrzyżowana. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich: dwa białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Początek niewiadomy. *Nies.; Sieb. III. 2. 271; Bork.*

KRZYŻORÓŻ. — Na tarczy dwudzielnej — w polu prawem czerwonym — krzyż kawalerski duży, w lewym błękitnym trzy pięciolistne róże srebrne jedna nad drugą. Nad hełmem bez korony trzy pączki róż w wachlarz. Labry z prawej czerwone, z lewej błękitne — podbite srebrem. Nadany wraz z nobilitacją Antoniemu Hoffmann, podporucznikowi w korpusie artylerji koronnej, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 24 Grudnia r. 1791. *Kanc. ks. 100 f. 173; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KRZYŻOSTRZAŁ I. — W polu błękitnym — strzała srebrna żelźcem do góry bez opierzenia przekrzyżowana, z lewem ramieniem krzyża na dół prosto w kształcie węża załamanem. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Stary herb ruski spotykany już w XV stuleciu na pieczęciach Proskurów Suszczańskich. *Z dok. rodz.; Bork.; Zapiski WP. Dziadulewicz.*

KRZYŻOSTRZAŁ II. — W polu barwy niewiadomej — strzała bez opierzenia z przekrzyżowaniem na obie strony ku dołowi załamanem w kształcie podkowy. *Z autografu ruskiego w posiadaniu Juliusza Hr. Ostrowskiego.*

KRZYŻOWIEC. — Na tarczy ściętej w polu górnem błękitnym — między dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami półksiężyc złoty; w dolnem złotem — krzyż równoramienny czerwony. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Mikołajowi Rouget. *Spis ssl. Pol. Chrzęński 48; Nagrobek w katak. powązk.; Zapiski WP. Dziadulewicz.*

KUBIN, Struś. — W polu błękitnym — na zielonym pagórku — struś trzymający podkowę barkiem do góry za ocel. Nad koroną szlachecką rycerz zbrojny z trzema strzałami w prawej ręce. Nadany Tomaszowi Tylli 11 Stycznia r. 1778. Jest pewien związek z herbem niemieckim Tyllenów w którym też jest rycerz z trzema strzałami w ręku. *Kanc. ks. 45-46 f. 92; Zapiski WP. Dziadulewicz; Riet.*

KUBLICKI, Piotuch, Pietuch. — Na środku tarczy dwudzielnej — półtora srebrnego krzyża bez prawego dolnego ramienia, między półksiężycem złotym rogami do krzyża, a między połową srebrnej podkowy barkiem do góry w polu prawem czerwonym pierwsze, a w polu lewym błękitnym drugie. Nad hełmem w koronie noga zbrojna piętą w lewo do góry zgięta w kolanie. Herb stary rodziny litewskiej Pietuchów albo Piotuchów Kublickich w połockiem. Druga rodzina tego samego nazwiska, może tego samego pochodzenia, dzisiaj zdaje się wygasa, używała według Niesieckiego herbu Książyc i Miecz cz. Szeliga (u Żychlińskiego przez omyłkę: Krzyż i Miecz) zbliżonego o tyle że Szeliga bywa połączona z półtora krzyżem, prawdopodobnie dla upamiętnienia koligacji nowej; dodatek podkowy mógł tą samą drogą nastąpić; kombinacya ta zastępująca dzielenie tarczy na kilka pól według prawideł heraldyki Zachodu, często wytwarzała nowe herby. Kształt herbu Kublickich zbliża się do Prusa Niewiadomskich. *Nies.; Żychl. I XIX str. 46; Bork.*

KUCZBORSKI I, (Kutzborski). — W polu barwy niewiadomej cztery pasy lewo-ukośnie. Nad hełmem w koronie trzy pióra bażancie. Labry. Herb rodziny polskiego pochodzenia w Prusiech. *Sieb. VI. 4. 28.*

KUCZBORSKI II. — W polu barwy niewiadomej — pod lilią pas poprzeczny z dwiema sześciopromiennymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie trzy pióra bażancie. Labry. Odmiana poprzedniego. *Sieb. VI. 4. 28.*

KUCZERA. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV złotych — czarna ptasia noga, trzymająca w szponie winne grono czerwone na gałązce z dwoma listkami zielonemi; w II i III czerwonych — pół srebrnego konia. Nad tarczą dwa hełmy, w prawym ptasia noga z winnym gronem w lewo, w lewym pół konia. Labry przy pierwszym czarne podbite złotem, przy drugim czerwone podbite srebrem. Nadany z przydomkiem z Traubenthal Franciszkowi Kuczera, c. k. radcy i staroście obwodu belzkiego w Galicyi r. 1778. *Hefn.; Riet.; Bork.*

KUCZKOWSKI. — W polu błękitnem — nad trzema srebrnymi poprzecznymi pasami wężykowatymi półksiężyc złoty barkiem do góry z dwiema sześciopromiennymi gwiazdami wśród swoich rogów. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między błękitnemi. Labry błękitne podbite srebrem. Herb starej rodziny kaszubskiej na Pomorzu i Prusiech osiadłej. *Sieb. III. 2. 271.*

KUCZKOWSKI Hrabia cz. Jastrzębiec odm. — Na tarczy sześciodzielnej w polu I błękitnem — w środku złotej podkowy ocelami do góry krzyż kawalerski srebrny, (*Jastrzębiec*), w II czerwonym — strzała srebrna przekrzyżowana u dołu rozdarta (*Kościessa*), w III czerwonym — złote strzemie, (*Strzemie*), w IV ściętym od góry złotem — pół czarnego orla, od dołu czerwonym — trzy kamienie złote (*Sulima*), w V czerwonym — łabędź srebrny w lewo, (*Łabędź*), w VI srebrnem — jeleni czerwony, (*Brochwicz*). Nad koroną hrabiowską cztery hełmy ukoronowane. W pierwszym łabędź w lewo, w drugim jastrząb w lewo z podkową i krzyżem w szponie, w trzecim pawi ogon, w czwartym pół czarnego orla. Labry przy pierwszym i czwartym czerwone podbite srebrem, przy drugim błękitne podbite złotem, przy trzecim z prawej czarne, z lewej czerwone — podbite złotem. Tarczę podtrzymuje dwóch rycerzów zbrojnych w hełmach zamkniętych o labrach czerwonych podbitych pierwsze srebrem drugie złotem i ukoronowanych, prawy z trzema, lewy z pięcioma czerwonymi strusimi piórami, każdy z rycerzów ręką wolną trzyma tarczę okrągłą. Herb rodziny mazowieckiej z Kuczkowa, z której jedna gałąź otrzymała tytuł hrabiowski galicyjski 30 Stycznia r. 1807 w osobie Andrzeja Kuczkowskiego. Gałąź ta wygasła po mieczu. *Grit.-Hild.; Sieb. IV. 14. 90; Bork.*

KUDREWICZ. — W polu czerwonym — łabędź srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Kudrewiczom na Litwie w XVII stuleciu. *Kojat.; Nies.*

KUDRYS. — W polu błękitnem — pod złotą gwiazdą, między ocelami srebrnej podkowy strzała. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb Stachelskich w Prusiech. *Riet.; Bork., przyp.*

KUJAWA. — Na tarczy dwudzielnej — w polach barwy niewiadomej w prawem — korona, w lewem — skrzydło. Nad tarczą hełm z labrami. Herb rodziny pochodzenia polskiego w Prusiech zdawna osiadłej. *Sieb. III. 2. 273.*

Nasuwa się pytanie, czy herb skrzydło czarne w złotym polu, służące za godło szlacheckiej rodzinie Kyaw, podany przez *Sieb. VI. 8. III. 93* nie jest pierwowzorem poprzedniego, i czy gałąź rodziny Kyaw osiadłej w Prusiech nie spolszczyła swego imienia na Kujawa. *Zapiski WP. Zaleskiego.*

KUJAWSKI cz. Rawa odm. — W polu złotem — na czarnym niedźwiedziu w lewo bieżącym panna siedząca w białej sukni, z koroną na głowie i rozpuszczonymi włosami, z rękoma wzniesionymi do góry. Nad tarczą korona. Z dyplomu wydanego w Galicyi r. 1790. *Zapiski WP. Działulewicz.*

KUJK, Kuyk-Studziński, (*Kuicke, Kuycke*). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnem i lewem błękitnem — pod gwiazdą złotą w każdym — strzała, w prawem polu błękitno, w lewem, srebrno opierzona, utopione obie w półksiężycu złotym w poprzek obu pół leżącym. Nad hełmem w koronie krzyż kawalerski srebrny. Herb rodziny kaszubskiej w XVII wieku znanej. *Sieb. VI. 9. 31.*

KUKSZ. — Na tarczy z pasem poprzecznym srebrnym na której jednorożec czerwony w biegu, w polu górnym błękitnem — w lewym rogu — gwiazda sześciopromienna złota w dolnem również błękitnem — taka sama gwiazda — w rogu prawem. Nad hełmem w koronie dwa ro-

gi: błękitny i czerwony, z munsztuków których wychodzą po trzy kłosa, i między którymi u góry gwiazda sześciopromienna złota. Labry z prawej błękitne podbite złotem, z lewej czerwone, podbite srebrem. Herb rodziny węgierskiego pochodzenia Kuksów albo Kuxów, w XVI stuleciu w Eperies kwitnącej. Otrzymali nobilitację 27 Lutego r. 1751 od Maryi Teresy, cesarzowej świętego państwa rzymskiego. Z tej rodziny Stefan Gabryel, urzędnik austriacki w Galicyi; Cyprian Grzegorz, syn tegoż był konsulem jeneralnym Austrii w Warszawie, Wilhelm Bogumił, wnuk, obywatel i przedsiębiorca w Warszawie, przyjął 4 Września r. 1860 poddaństwo rosyjskie. *Kos. V. 225.*

KULIKOWSKI. — Na tarczy ściętej, w polu górnem czerwonym — srebrne półtora krzyża bez prawego ramienia, w dolnem błękitnem — nad złotym półksiężycem dwie złote sześciopromienne gwiazdy. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Nadany Jakubowi i Kacprowi Kulikowskiemu r. 1676. *Vol. Leg. V. f. 403; Pocz. szl. gal.; Hefn.*

KULMIŃSKI. — W polu czerwonym — dąbek złoty z korzeniami, o dwóch listkach i trzech żółędziach, z prawej strony, lampart z lewej. Nad hełmem w koronie gałązka dębowa o dwóch listkach i trzech żółędziach. Herb rodziny pruskiej. *Nies; Bork.*

KULPIŃSKI. — W polu złotem — orzeł czarny z małą tarczą na piersiach, na której w polu czerwonym — róża srebrna pięciolistna. Nad hełmem w koronie takiż orzeł z tarczą i różą na piersiach. Nadany wraz z nobilitacją Adamowi Kulpińskiemu przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 26 Lutego r. 1776. *Vol. Leg. VIII. 150 i 305; Lib. variar. transaction. M. Duc. Lith. ks. 25 f. 32; Kanc. ks. 42a f. 91; Pocz. szl. gal.; Dypl. galic. r. 1783 u red.; Bork.*

KULAK. — W polu czerwonym — między sześciopromienną gwiazdą złotą i takimże półksiężycem rogami w prawo — topór srebrny ostrzem w lewo, z dwoma małemi kawalerskiem złotem krzyżami jednym nad drugim przy prawym boku trzonka. Herb pochodzenia tatarskiego z pieczęci Symeona Około-Kulaka z końca XVIII wieku. *Krumm 71; Zapiski WP. Dziadulewicz.*

KULAKOWSKI. — W polu czerwonym — na drzewcu złotej kościelnej chorągwi o trzech połach z frędzlami półksiężyc złoty z takimże krzyżem w środku pomiędzy dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny tatarskiej na Litwie. *Z dypl. r. 1846 deput. szl. gub. grodz.; Wolff 638; Zapiski WP. Dziadulewicz.*

KUNA I. — W polu złotem — kuna ukoronowana w złotej przepasce, jabłko błękitne z krzyżem złotym w łapach trzymająca. Nad hełmem w koronie pół kuny z jabłkiem jak na tarczy. Herb kaszubskiej rodziny z Przebądowa (Prebendau) w Prusiech w XV stuleciu znacznej. Hrabowie polscy r. 1711. *Nies. VII. 530; Sieb. IV. 14, 15; Bork.*

KUNA II. — W polu czerwonym na zielonych trzech pagórkach — siedząca kuna złota jabłko srebrne z krzyżem złotym w łapach trzymająca. Nad hełmem w koronie taka sama kuna z jabłkiem. Odmiana poprzedniego. *Sieb. IV. 14 15.*

KUNA III. — W polu błękitnem — czarny wilk. Nad hełmem bez korony pół wilka. Odmiana przysługująca rodzinie kaszubskiej w Prusiech na Przebądowie po niemiecku Prebentow. Jedn z Wilmsdorffami. *Sieb. VI. 4. 47.*

KUNIEWSKI. — W polu barwy niewiadomej — znak podobny do dwóch strzał w jedną złączonych, żełźcami jedna do góry, druga na dół; żełżec górny z prawej strony przeżrzyżowany. *Arch. Sang. IV. 502; Piek. 238 N. 9.*

KUNOWSKI cz. Nałęcz odm. — Na tarczy złotem obramowanej w polu czerwonym — chusta srebrna w pierścień związana, z końcami na dół, opatrzonemi w złote frędzle. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca jednej gałęzi rodziny polskiego pochodzenia z Kunowa w mazowieckiem, której przyznano prawa szlacheństwa w Prusiech 18 Października r. 1818 w osobie Ottona Fryderyka Wilhelma Kunowskiego. *Nies.; Sieb. III. 2. 273; Bork.*

KUROPATNICKI Hrabia cz. Nieczuja odm. — W polu czerwonym — pień naturalny sękaty z krzyżem złotym na wierzchu. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym — pień z krzyżem między dwoma czerwonymi skrzydłami. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny z Kuropatnik na Rusi, z której Ewaryst Andrzej, podkomorzy, deputat stanów, otrzymał tytuł hrabiowski w Galicyi od Maryi Teresy, cesarzowej świętego państwa rzymskiego w r. 1779. *Paprz.; Nies.; Hefn.; Sieb. IV. 14. 91; Bork.*

KUROWSKI. — W polu błękitnym — w środku srebrnej podkowy ocelami do góry — krzyż kawalerski srebrny. Nad hełmem w koronie kruk czarny z pierścieniem w dziobie. Nadany Józefowi Kazimierzowi i Joachimowi Kurowskim r. 1775 przez Stanisława Augusta, króla polskiego. *Vol. Leg. VIII 303.; M. Lit. 222 f 81; Bork.*

KURSEL, (*Kurssel, Curselius*). — W polu srebrnym — dzik czarny, przebity z góry trzema strzałami o błękitnym opierzeniu, żeleźcami złotymi schodzącymi się pod nim. Nad hełmem bez korony nad trzema błękitnymi różami rzędem — trzy strzały z opierzeniem błękitnym, żeleźcami złotymi środkowa prosto, boczna ukośnie do siebie. Labry czarne podbite srebrem. Herb starej rodziny przypuszczalnie ze Szlązka w XV stuleciu do Inflant przybyłej. *Nies. III. 155; Sieb. III. 2. 274, III. 11. 123. 124, VI 8. III 58; Bork.*

KURZENIEC cz. Bogorya odm. — W polu czerwonym — dwie strzały srebrne w jedną złączone, żeleźcami jedna do góry druga na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry czerwone podbite srebrem. Herb zdawna przysługujący Kurzenieckim z Kurzeńca w oszmiańskim. Osiedli także w pińskim i podlaskim. *Kojał. 118; Nies.*

KUSZA I. — W polu czerwonym — kusza srebrna napięta bez strzały. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Korejwów Burnaków. Rysunek Niesieckiego przedstawia Kuszę odwróconą na dół, kiedy zaś u Kojałowicza jest do góry. *Kojał.; Nies.; Sieb. IV. 14. 15.*

KUSZA II. — Ten sam herb, tylko z kuszą odwróconą do góry. Według Kojałowicza.

KUSZA III. — W polu czerwonym — nad trzema wrębami srebrnymi stopniowo ku dołowi coraz krótszemi — kusza bez cięciwa ze strzałą żeleźcem do góry. Odmiana przysługująca Bystrzyckim, Bajraszom czy Bajraszewiczom. Czyczudom, kniaziom pochodzenia tatarskiego. *Kojał.; Nies. Dokument z r. 1631 u WP. Bisiera; Krzyś.; Csarn.; Wolff.*

KWIATKOWSKI. — W polu czerwonym — kotwica srebrna uchem do góry. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Herb rodziny pochodzenia polskiego w Prusiech i Wirtembergu — potwierdzony w Rosyi r. 1824. *Riet.*

KYKIERYC I, (*Köckeritz*) cz. Gozdawa odm. — W polu błękitnym — trzy lilie srebrne dwie i jedna. Nad hełmem w koronie dwie czarne trąby. Herb rodziny pochodzenia wendeńskiego z Łużyc; w Prusiech i na Szlązku od XV stulecia licznie rozrodzeni. *Nies.; Sieb. III. 2. tekst 207 i tabl.*

KYKIERYC II Baron. — Na tarczy dwudzielnej — w polu prawem błękitnym i lewym srebrnym — trzy złote róże dwie i jedna (dolna po połowie na obu polach). Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym dwa rogi: błękitny i srebrny, w drugim skrzydło w połowie od góry błękitne od dołu srebrne. Labry błękitne podbite srebrem. Odmiana przysługująca jednej gałęzi Kykieryców na Szlązku, która w r. 1840 otrzymała tytuł baronowski i wygasła po mieczu. Linia szlachecka szlązka tego samego herbu używa, prócz drugiego hełmu ze skrzydłem. *Sieb. III. 1. 63, III. 8. 255 i VI. 8. III. 56.*

HERBY ZNANE TYLKO Z NAZWY.

L.

1. Labady.
2. Lachowicz.
3. Lada.
4. Lafander.
5. Lalande.
6. Laluszyk.
7. Langenhof.
8. Langiert.
9. Languier.
10. Larzak.
11. Laskowski.
12. Lastuwka.
13. Latecki.
14. Latorowski.
15. Laury.
16. Lavaux.
17. Le Brun.
18. Lebiecki.
19. Leczysław.
20. Łędzianowski.
21. Ledrowicz.
22. Leger.
23. Lehman.
24. Lelusz.
25. Lembicz.
26. Lenart.
27. Lenvat.
28. Lenza.
29. Leoniec.
30. Lepedal.
31. Lernet.
32. Lessing.
33. Leszczyk.
34. Letecki.
35. Leurman.
36. Leubnitz.
37. Lewandowski.
38. Lewenthal.
39. Lewingston.
40. Lewocki.
41. Leyman.
42. Lichtemberg.
43. Lidzials.
44. Lika.
45. Lilia darta (Kozikowski).
46. Lilicz.
47. Lind.
48. Lindsay.
49. Lindorf.
50. Linkhaus.
51. Linksza.
52. Lipiewicz.
53. Lipin.

54. Lipowski.
55. Lipski.
56. Lisianski.
57. Lisowiec.
58. Liszewski.
59. Litwinowicz.
60. Liwicki.
61. Lizinosowicz.
62. Logofet.
63. Longchamps de Berier.
64. Londygier.
65. Lowow.
66. Lozan.
67. Ludczenko.
68. Ludger.
69. Lühe.
70. Luschin.
71. Lust.
72. Lustyk.
73. Lutyński.
74. Lwy.
75. Lydowicz.

L.

76. Łabecki cz. Łabędź odm.
77. Łakiewicz.
78. Łaniewicz.
79. Ładan.
80. Ławczycki.
81. Ławkont.
82. Łaźniński.
83. Łęczycka.
84. Łoboś.
85. Łocewicz.
86. Łokuciejewski.
87. Łomża.
88. Łopsk.
89. Łopotycz.
90. Łopuch.
91. Łosień.
92. Łoszczak.
93. Łoszewski.
94. Łowczycki.
95. Łoyba.
96. Łoza.
97. Łoziński cz. Leliwa odm.
98. Łuczko.
99. Łukian.
100. Łukiejczyk.
101. Łuszkowski.
102. Łużecki.
103. Łysiński.
104. Łyszczynskicz. Korczak odm.